

V. KONIUNKTURA W BUDOWNICTWIE

1. Omówienie wyników

1. W IV kwartale 2017 roku ogólny wskaźnik koniunktury w budownictwie (IRGCON) przyjął wartość 8,5 pkt, niższą o 7,8 punktu niż w poprzednim kwartale, lecz o 19,6 punktu wyższą niż w IV kwartale 2016 r. Tegoroczny czwarty kwartał był w budownictwie zdecydowanie korzystniejszy niż w latach poprzednich. Tak wysokiego poziomu składowej cyklicznej wskaźnika koniunktury jak obecnie nie obserwowano od 2007 roku.

Dla przeważającej części analizowanych grup zakładów wartości wskaźnika koniunktury są znacznie wyższe niż w IV kwartale rok i dwa lata temu. O dobrej koniunkturze informują przede wszystkim firmy prywatne. Wartości wskaźnika koniunktury dla sektorów prywatnego i publicznego wynoszą, odpowiednio: 10,5 i -1,4 pkt. Niskie, ujemne wartości IRGCON przyjął w grupach: przedsiębiorstw publicznych powstałych przed 1990 rokiem (-16,7 pkt), przedsiębiorstw państwowych (-12,3 pkt) i przedsiębiorstw publicznych zatrudniających powyżej 100 osób (-18,8 pkt). W porównaniu z IV kwartałem 2016 r. szczególnie duży spadek wartości wskaźnika koniunktury, równy aż 40,3 pkt, zanotowano w grupie przedsiębiorstw publicznych powstałych przed 1990 rokiem.

Podobnie jak w poprzednich okresach wyraźne zróżnicowanie koniunktury obserwuje się w układzie regionalnym. Najwyższe wartości wskaźnika odnotowano dla regionów: południowego (20,9 pkt), północnego (17,2 pkt) i południowo-zachodniego (16,2 pkt), a najniższą dla regionów centralnego (-3,1 pkt) i wschodniego (-1,7 pkt).

2. Utrzymuje się tendencja wzrostu produkcji budowlanej. Obecna wartość salda jest równa 29,5 pkt i wyższa o 24,2 pkt niż w IV kwartale ubiegłego roku. Pomędzy badanymi grupami zakładów nastąpiła istotna zmiana. W tym kwartale wartość salda dla sektora prywatnego (31,5 pkt) jest niemal dwukrotnie wyższa niż dla sektora publicznego (17,7 pkt). W porównaniu z IV kwartałem 2016 roku wartość salda dla sektora prywatnego wzrosła o 31,1 pkt, dla publicznego zaś zmniejszyła się o 6,9 pkt. Dla przedsiębiorstw państwowych wartość salda obniżyła się w tym czasie o 13,2 punktu.

Zmiany nastąpiły również w grupach zakładów klasyfikowanych według rodzaju działalności. Najwyższą wartość salda (42,9 pkt) odnotowano dla zakładów wykonujących prace związane ze wznoszeniem budynków (PKD 41). W poprzednim kwartale była ona niższa o 16,7 pkt, a w IV kwartale 2016 aż o 48,5 punktu. Najniższą wartość salda (15,4 pkt) zanotowano w grupie zakładów wykonujących prace specjalistyczne (PKD 43).

3. W portfelach zakładów budowlanych jest podobny poziom zamówień co w III kwartale br. (wartość salda wynosi 28 pkt i jest niższa o 3,8 pkt od poprzedniej). Spadek zamówień krajowych (o 7,1 pkt) został niemal zrównoważony wzrostem zamówień eksportowych (o 11,7 pkt). Utrzymuje się rosnący trend zamówień zarówno w ujęciu ogółem jak i zamówień eksportowych.

Również pod względem zamówień znacznie lepsza sytuacja panuje w sektorze prywatnym niż publicznym. Wartość salda dla sektora prywatnego jest zbliżona do zanotowanej w III kwartale (30,2 pkt wobec 29,4 pkt poprzednio), natomiast dla sektora publicznego wynosi 16,3 pkt (i jest o ponad 28 punktów niższe niż przed kwartałem). W grupie zakładów wykonujących prace związane ze wznoszeniem budynków (PKD 41) wartość salda jest dodatnia i równa 47,1 pkt. Mimo rozpoczęcia się sezonowego obniżenia aktywności budownictwa w tej grupie nastąpił wzrost zamówień (wartość salda w porównaniu z poprzednim kwartałem zwiększyła się o ponad 20 punktów).

4. Rosną ceny usług budowlanych. Wzrost cen obserwuje się zarówno w sektorze publicznym jak i prywatnym. Wartości salda dla sektora prywatnego i publicznego są zbliżone i wynoszą, odpowiednio: 19,1 i 17,0 pkt). Należy natomiast odnotować spadek – w porównaniu z minionym kwartałem – wartości

salda dla przedsiębiorstw państwowych oraz zakładów budujących obiekty inżynierii lądowej i wodnej (PKD 42).

5. W dalszym ciągu poprawia się sytuacja finansowa zakładów budowlanych, zwłaszcza publicznych. Wartość salda w ujęciu ogółem wynosi 9,8 pkt, dla sektora publicznego 28,5 pkt, a prywatnego tylko 4,7 pkt. Najlepiej oceniają swą sytuację finansową przedsiębiorstwa państwowe (wartość salda równa 35,3 pkt), a najgorzej zakłady zatrudniające do 20 osób (-1,3 pkt), w szczególności firmy prywatne zatrudniające do 10 osób (-6,1 pkt). Na tle pozostałych grup również zakłady wykonujące prace specjalistyczne (PKD 43) nisko oceniają swą sytuację finansową (-5,9 pkt). Spodziewane jest pogorszenie się sytuacji finansowej zakładów budowlanych w najbliższym kwartale.

6. Obecna wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia wynosi -2,4 pkt i jest o 4,9 punktu wyższa niż w IV kwartale 2016 r. Dla sektorów prywatnego i publicznego wartości salda wynoszą, odpowiednio: -0,2 i -11,9 pkt. Zatrudnienie rośnie w zakładach zajmujących się wznoszeniem budynków (PKD 41, wartość salda 8,1 pkt) oraz przedsiębiorstwach zatrudniających ponad 100 osób (+12,7 pkt).

W ostatnich latach w budownictwie istotnie zwiększyły się trudności z zatrudnieniem pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. W porównaniu do poprzedniego kwartału pogłębił się problem ze znalezieniem pracowników o wysokich kwalifikacjach, zwłaszcza w przedsiębiorstwach sektora publicznego (wzrost odsetka ankietowanych sygnalizujących ten problem o 10,7 punktów procentowych).

7. Maleją nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw budowlanych. Wartość salda jest nadal ujemna i wynosi -4,2 pkt. Dla sektora prywatnego jest równa -10,2 pkt, zaś publicznego ma dodatnią wartość (18,5 pkt). W większości analizowanych grup zakładów wartości salda są ujemne. Dodatkowo występują jedynie w grupach: przedsiębiorstw państwowych (9,2 pkt) oraz zakładów zatrudniających powyżej 100 osób (3,5 pkt). Przewidywany jest dalszy spadek inwestycji w najbliższym kwartale.

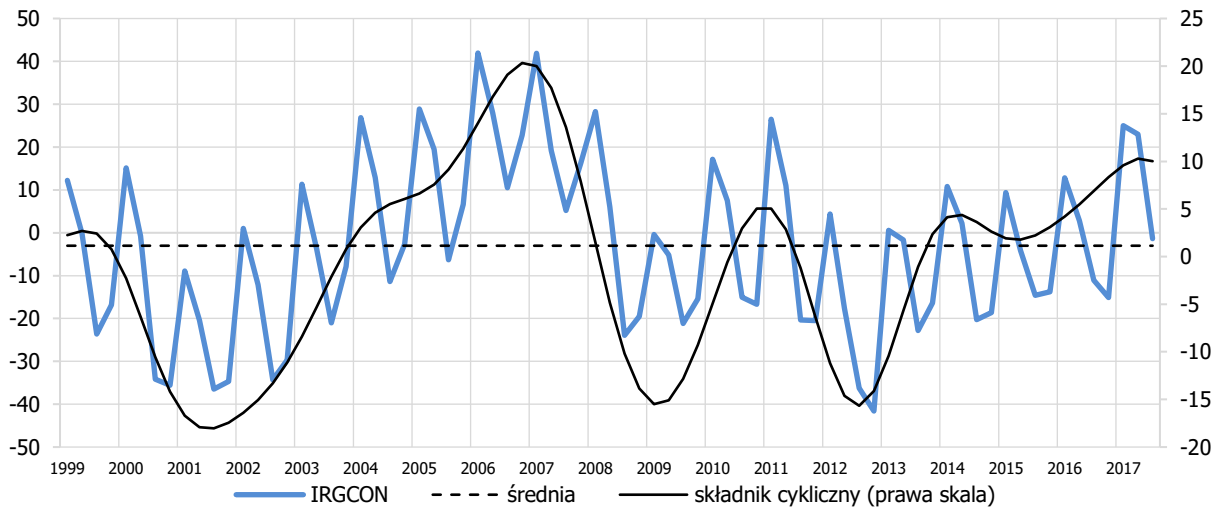
8. Od początku roku obserwujemy stałą poprawę ocen ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju. Saldo przyjmuje obecnie wartość 25,4 pkt, najwyższą od wybuchu światowego kryzysu finansowego i gospodarczego 2007+. Wartości salda są dodatnie dla wszystkich analizowanych grup zakładów. Spodziewane jest jednak pogorszenie się ogólnej sytuacji gospodarczej w Polsce w nadchodzącym kwartale (wartość salda prognostycznego wynosi -3,4 pkt).

9. Poprawiają się również oceny sytuacji w budownictwie. Wartość salda jest równa 20,7 pkt i, tak jak salda ocen sytuacji ogólnogospodarczej, najwyższa od 2007 r. Dla wszystkich analizowanych grup zakładów budowlanych wartości salda są dodatnie. Wyraźnie gorzej sytuację w branży budowlanej oceniają przedsiębiorstwa państwowe (9,2 pkt) i zakłady zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (10,6 pkt). Prognozy sytuacji budownictwa w kolejnym kwartale są pesymistyczne (wartość salda oczekiwań wynosi -6,9 pkt).

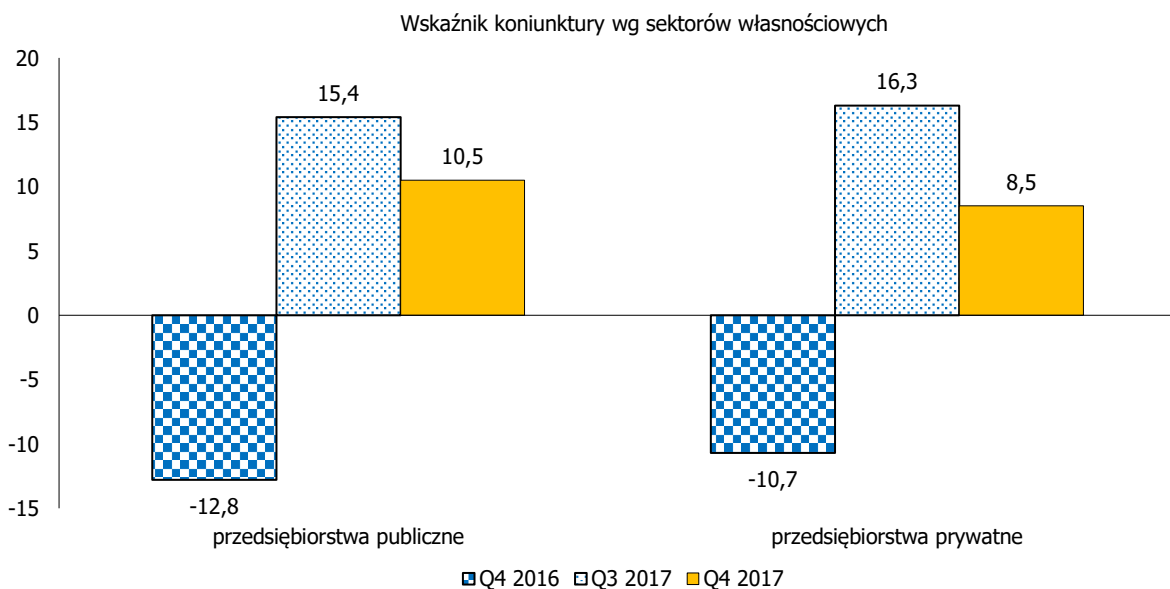
10. W porównaniu z poprzednim kwartałem zmniejszyła się dotkliwość wszystkich barier ograniczających aktywność produkcyjną zakładów budowlanych; z jednym wyjątkiem, a mianowicie barierą niekorzystnych warunków pogodowych (sezonowy wzrost o 14,6 punktów procentowych). Znacznie zróżnicowany jest wpływ poszczególnych barier na działalność zakładów prywatnych i publicznych. Odsetki firm prywatnych ograniczających aktywność z powodów: zatorów płatniczych, obciążeń podatkowych i niestabilnego prawa są większe niż odsetki przedsiębiorstw publicznych o, odpowiednio: 17, 14,4 oraz 11,7 pkt. Zakłady budowlane przewidują, że w nadchodzącym kwartale niekorzystne warunki pogodowe i niedostateczny popyt będą oddziaływać na ich działalność w większym stopniu niż obecnie.

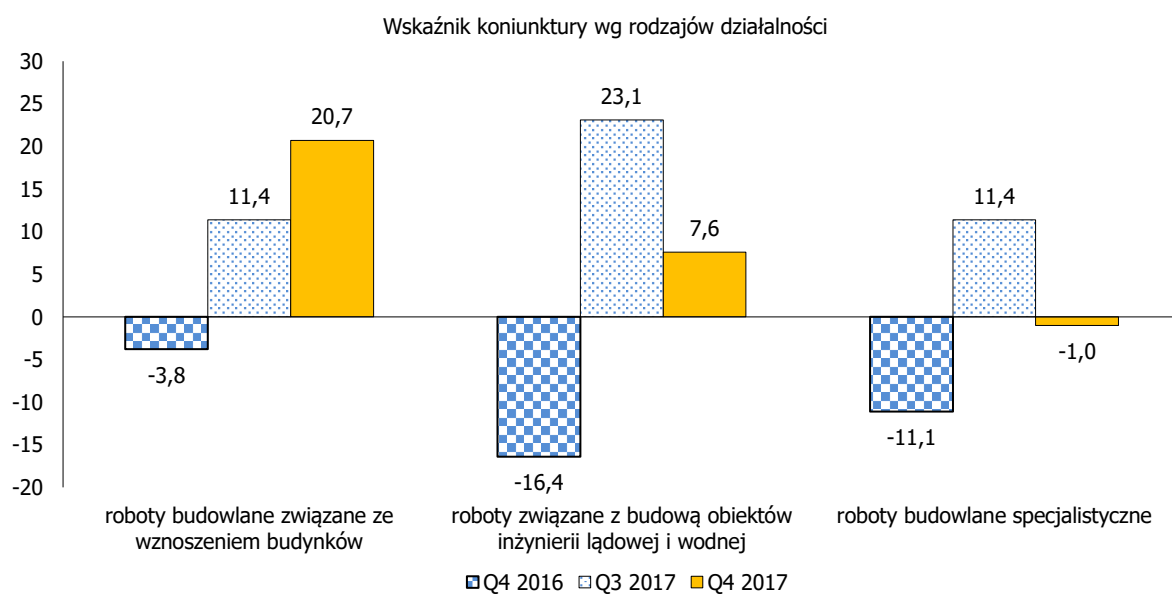
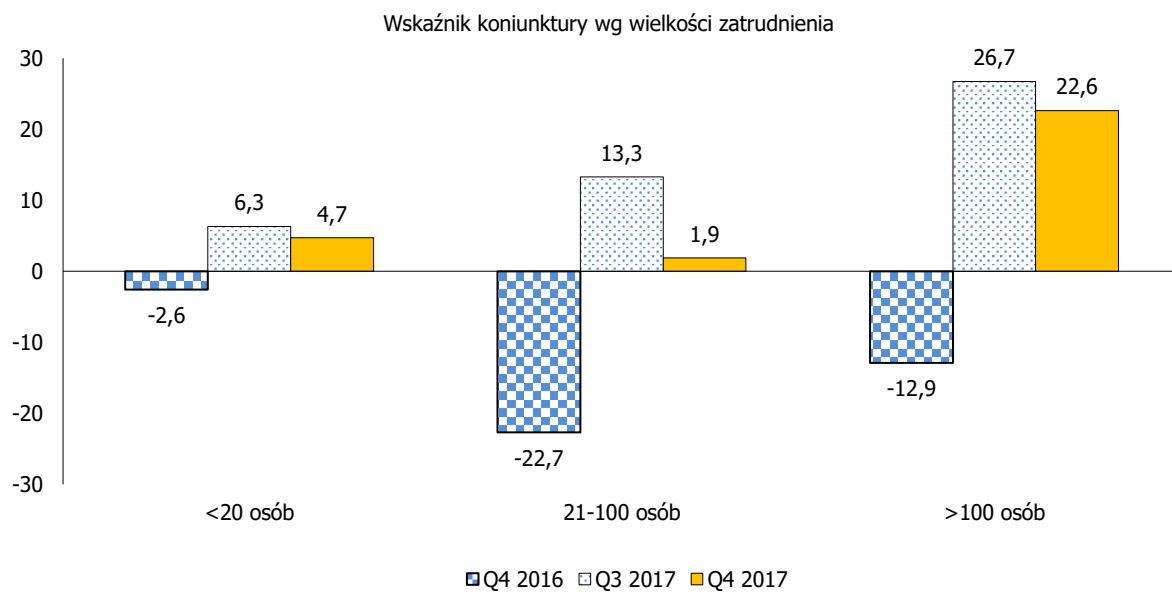
2. Wyniki szczegółowe

WSKAŹNIK KONIUNKTURY

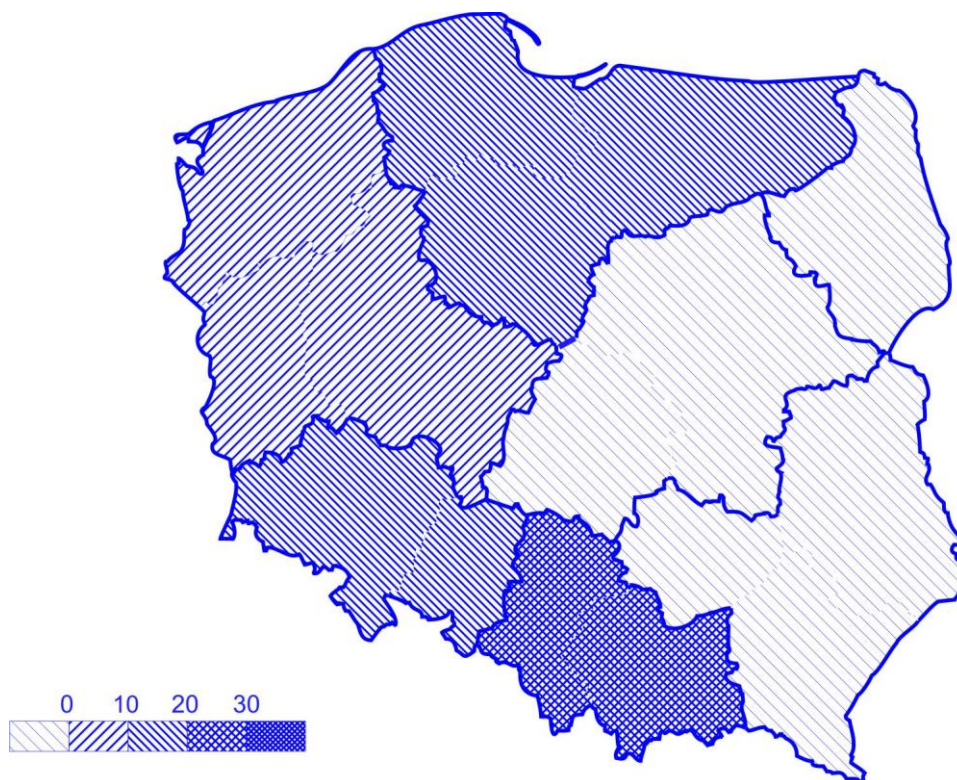

składowe salda	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017
1. zamówienia ogółem – stan	12,1	3,1	-40,0	20,3	31,8	28,0
2. wielkość zatrudnienia – przewidywania	-6,5	-25,2	9,9	8,4	0,7	-11,1
wskaźnik koniunktury (IRGCON): (1.+2.)/2	2,8	-11,1	-15,1	14,4	16,3	8,5

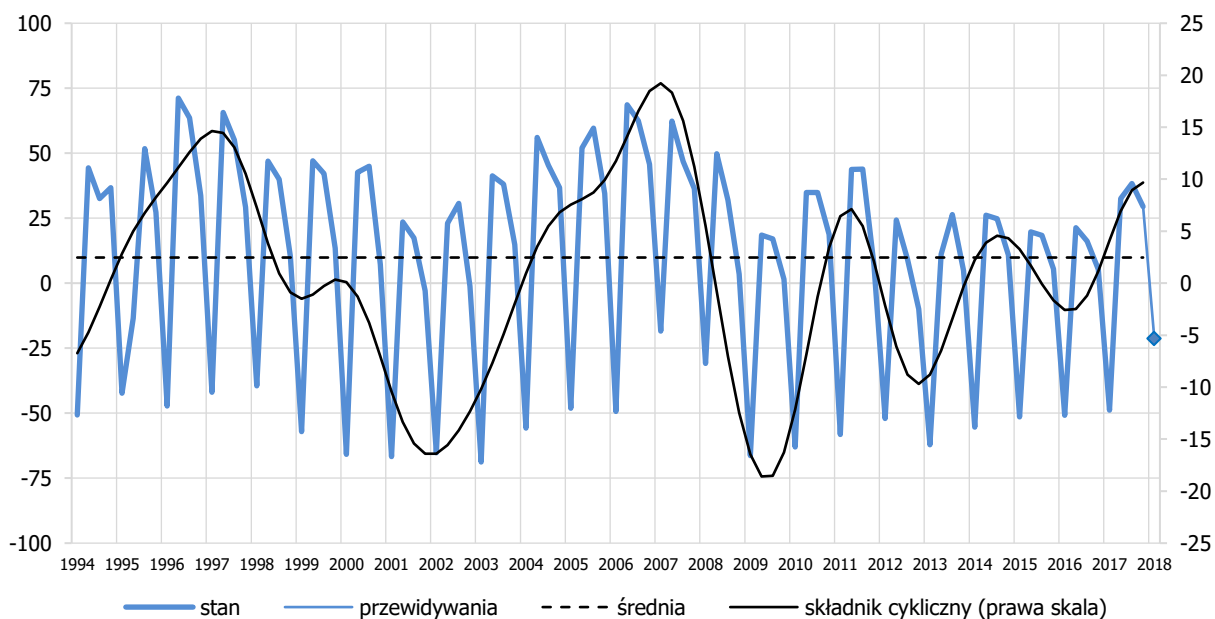

Wskaźnik koniunktury wg regionów

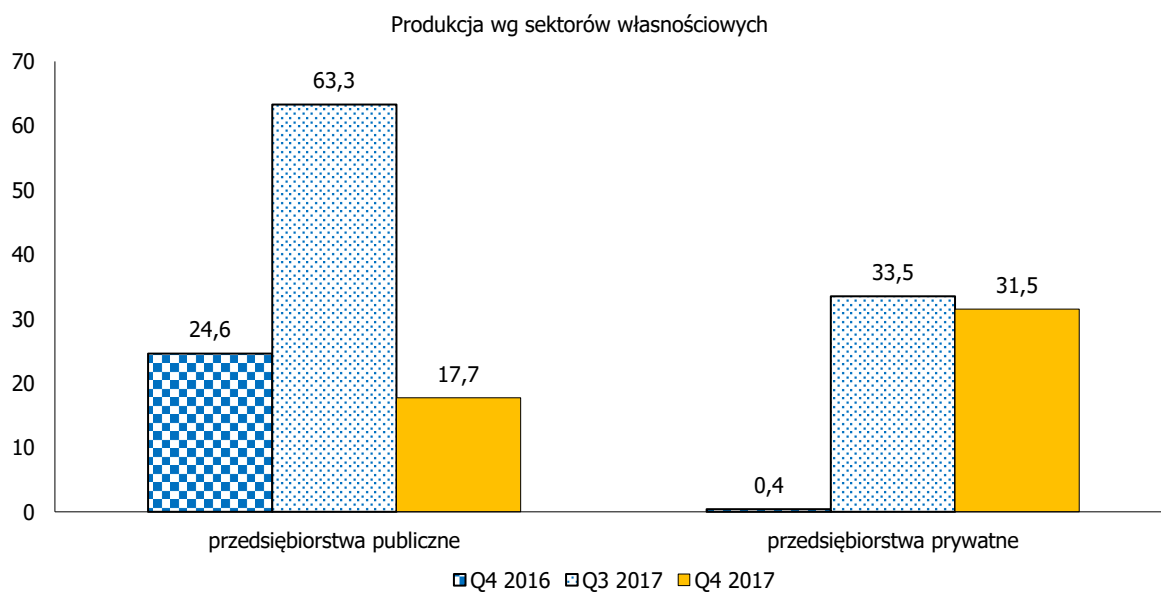

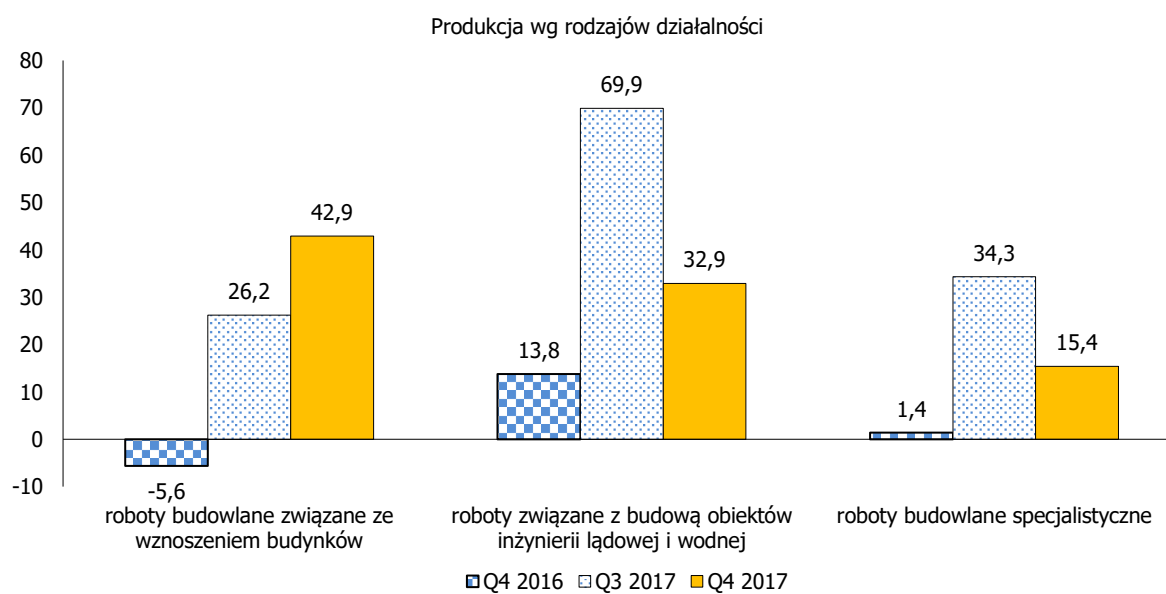
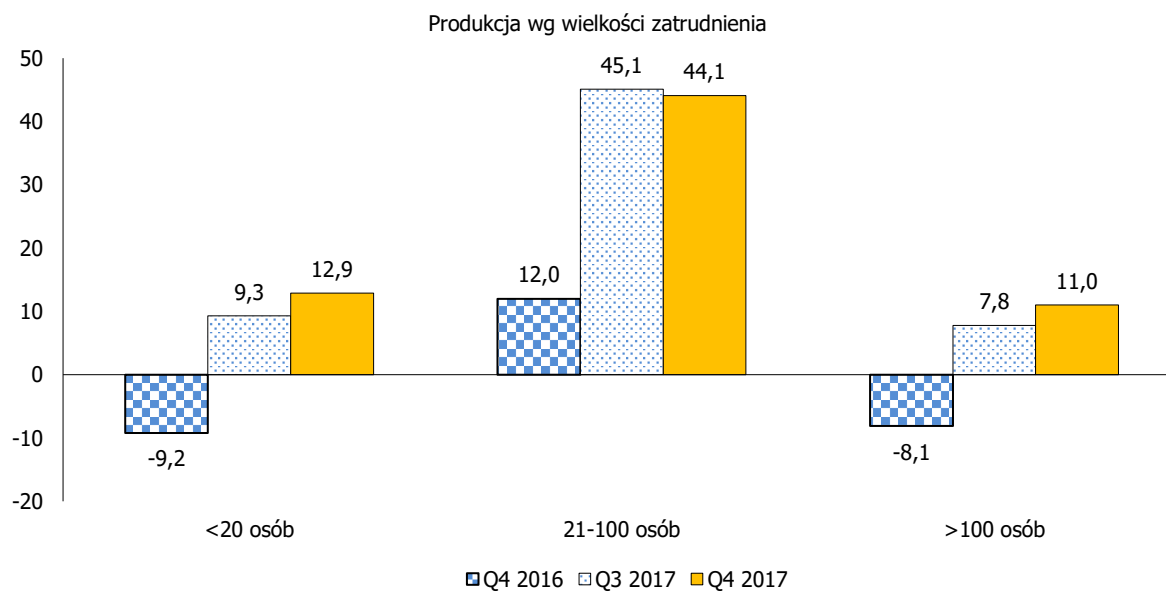
1. Region centralny	-3.1
2. Region południowy	20.9
3. Region wschodni	-1.7
4. Region północno-zachodni	4.4
5. Region południowo-zachodni	16.2
6. Region północny	17.2

PRODUKCJA

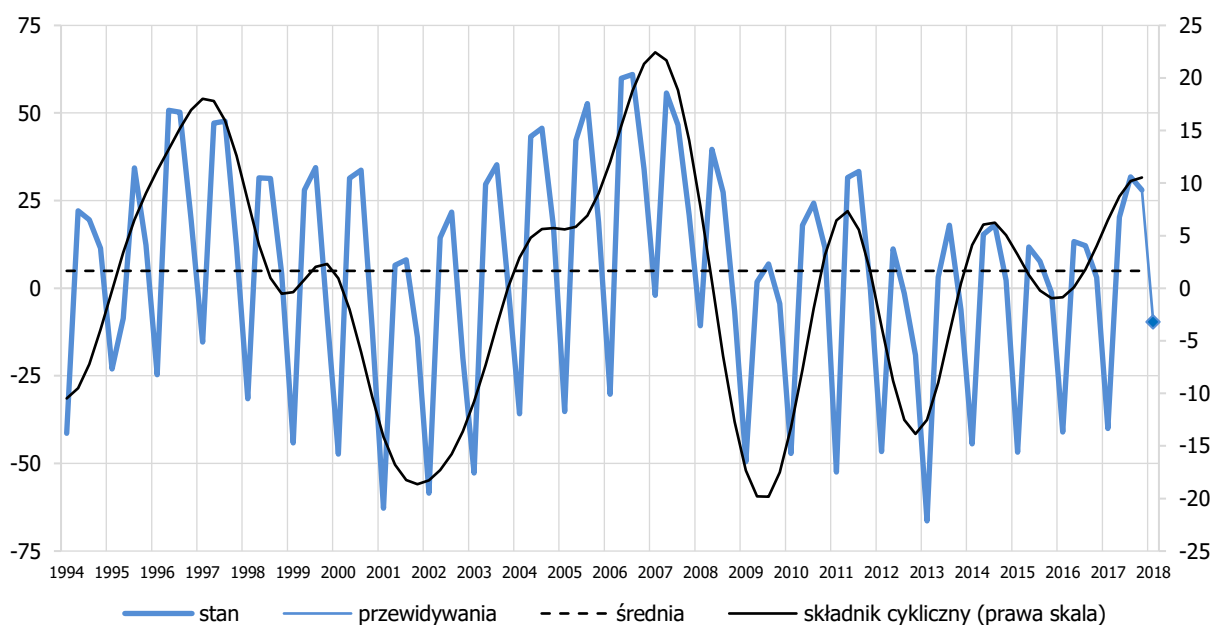

warianty odpowiedzi – odsetki	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	przewidywania
1. wzrost	27,7	6,2	43,3	48,7	41,8	18,4
2. brak zmiany	49,8	38,7	46,0	41,0	46,0	41,9
3. spadek	22,4	55,1	10,7	10,4	12,3	39,7
saldo (1,-3,)	5,3	-48,9	32,6	38,3	29,5	-21,3

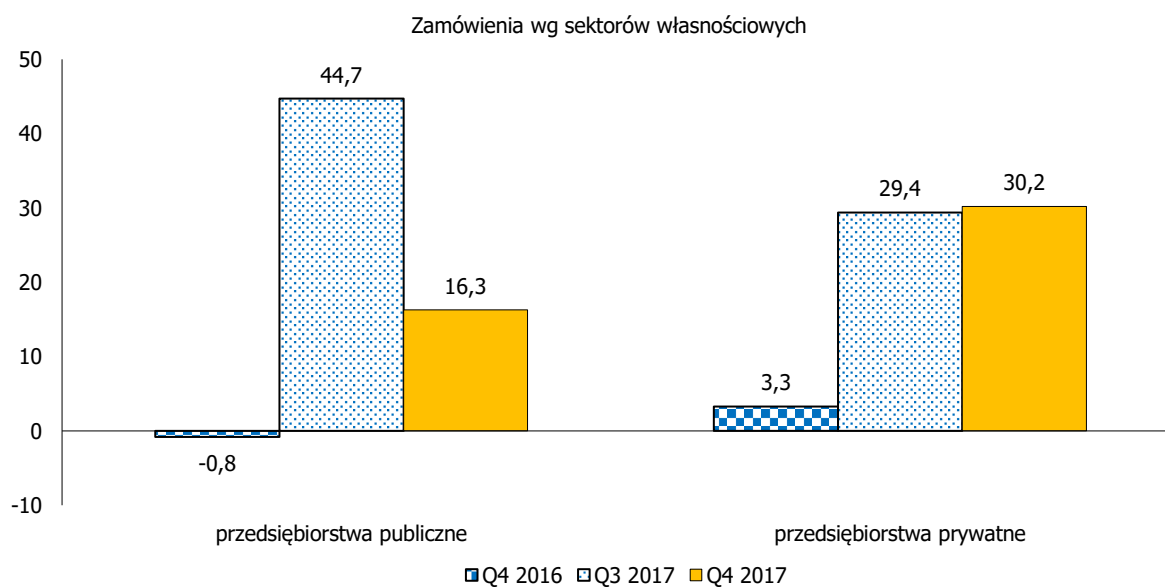

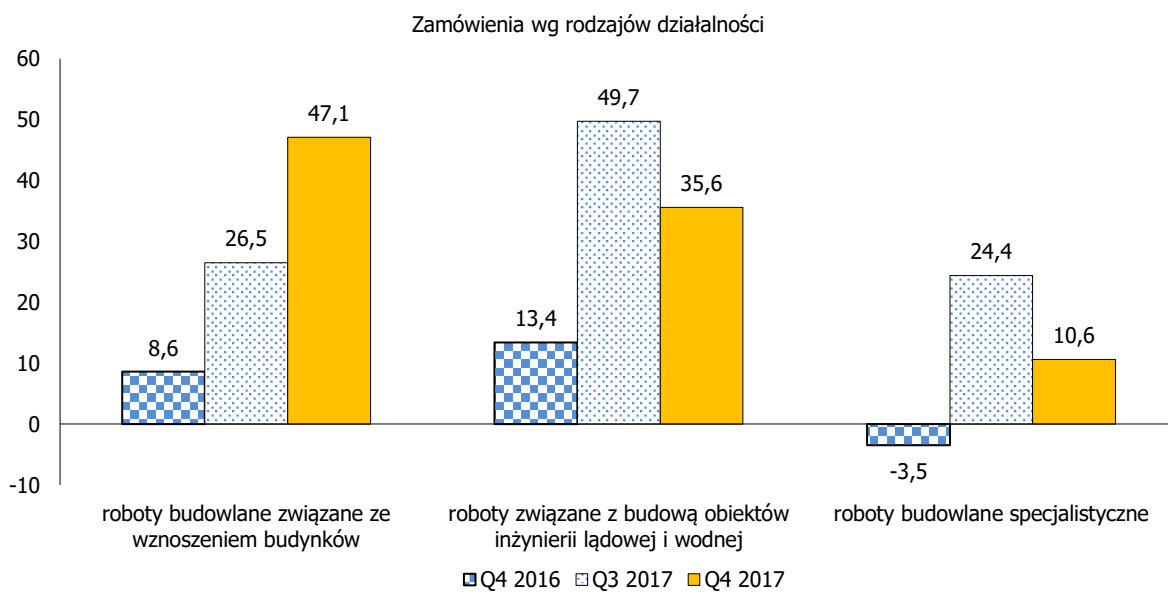
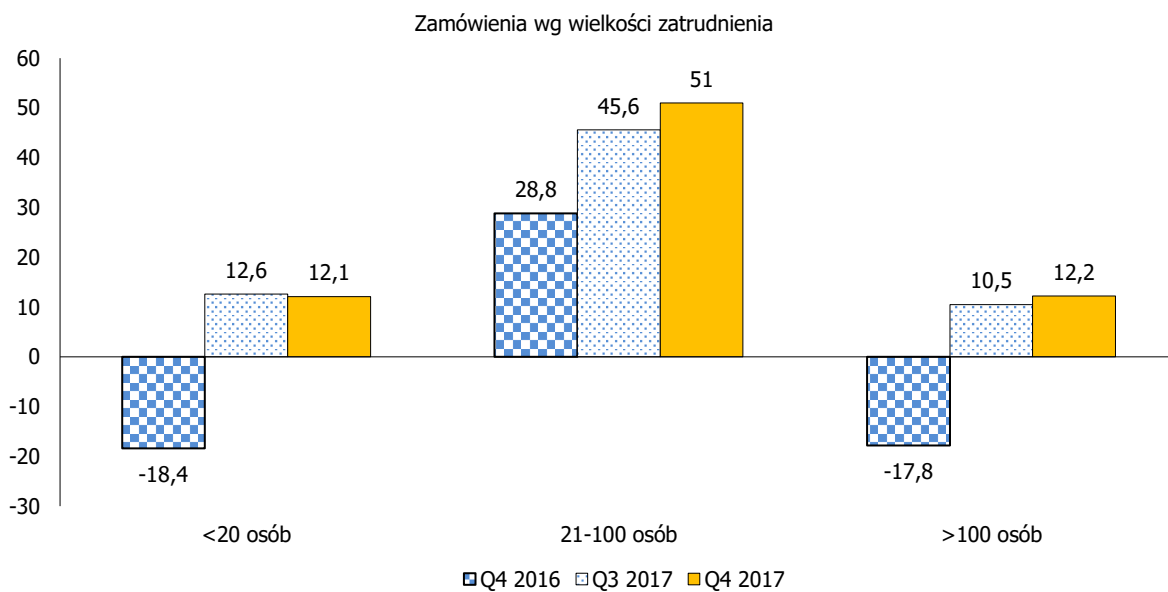

ZAMÓWIENIA OGÓŁEM

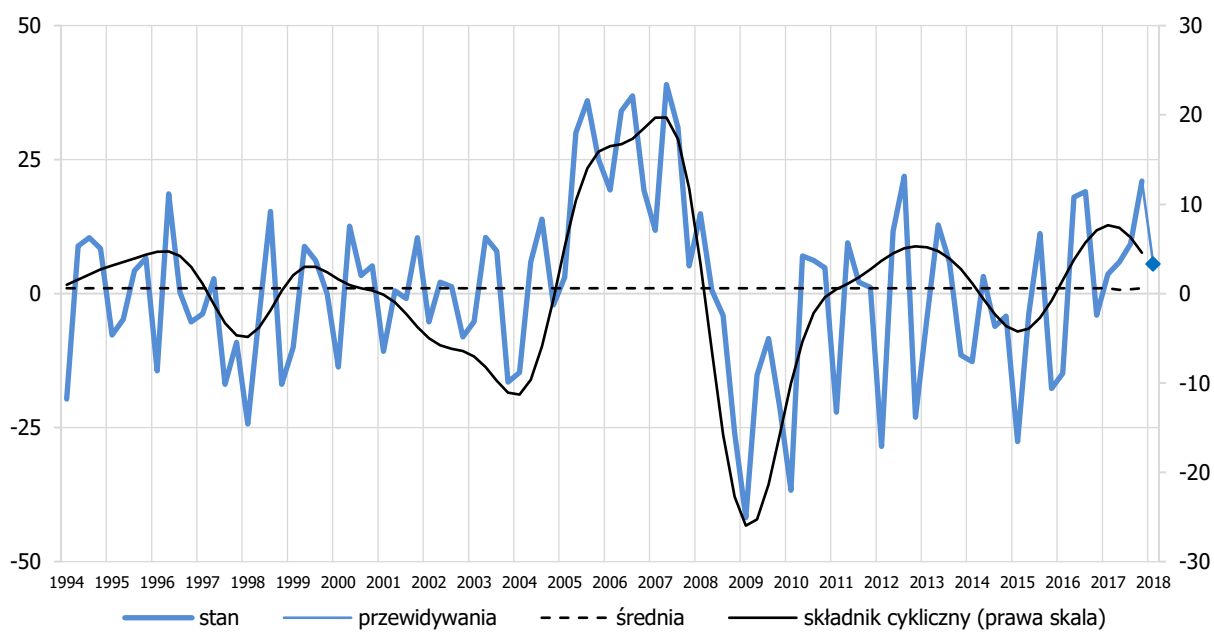

warianty odpowiedzi – odsetki	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	przewidywania
1. wzrost	28,1	10,2	41,2	43,6	41,4	22,8
2. brak zmiany	46,9	39,6	38,1	44,5	45,2	44,6
3. spadek	25,0	50,2	20,8	11,8	13,4	32,5
saldo (1.-3.)	3,1	-40,0	20,3	31,8	28,0	-9,7

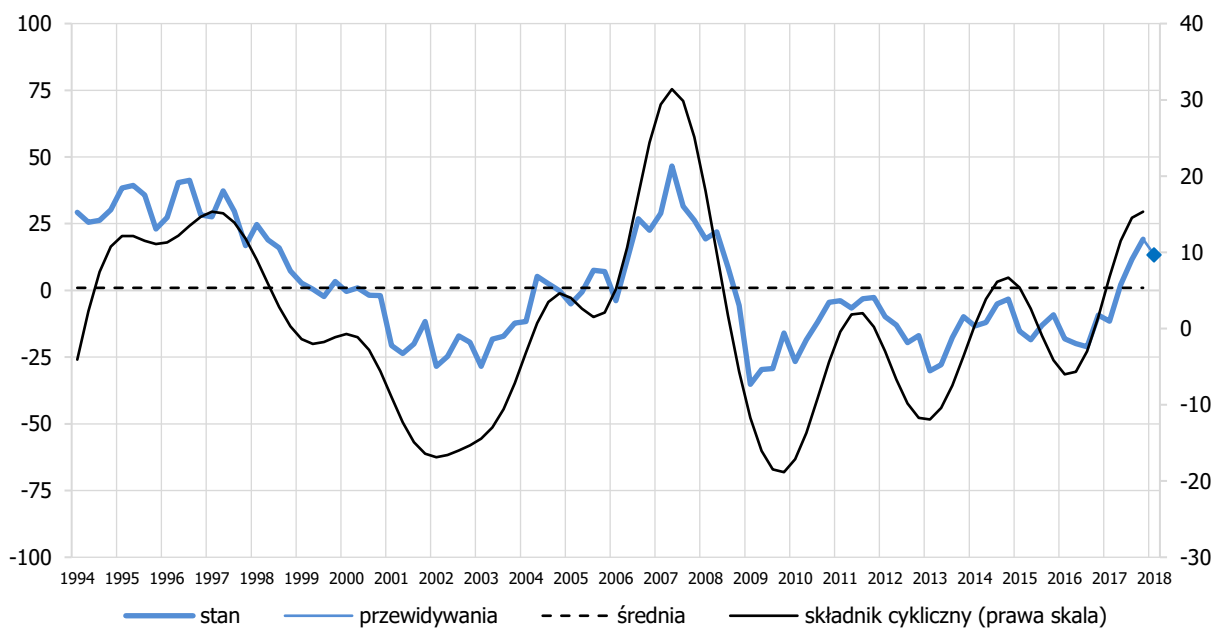

ZAMÓWIENIA EKSPORTOWE

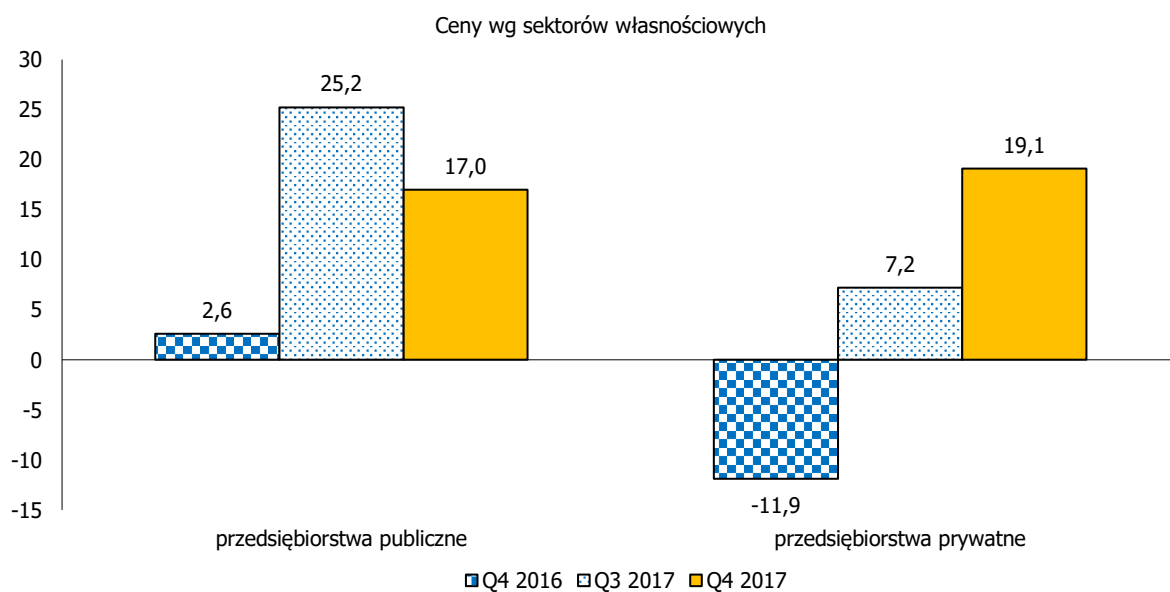

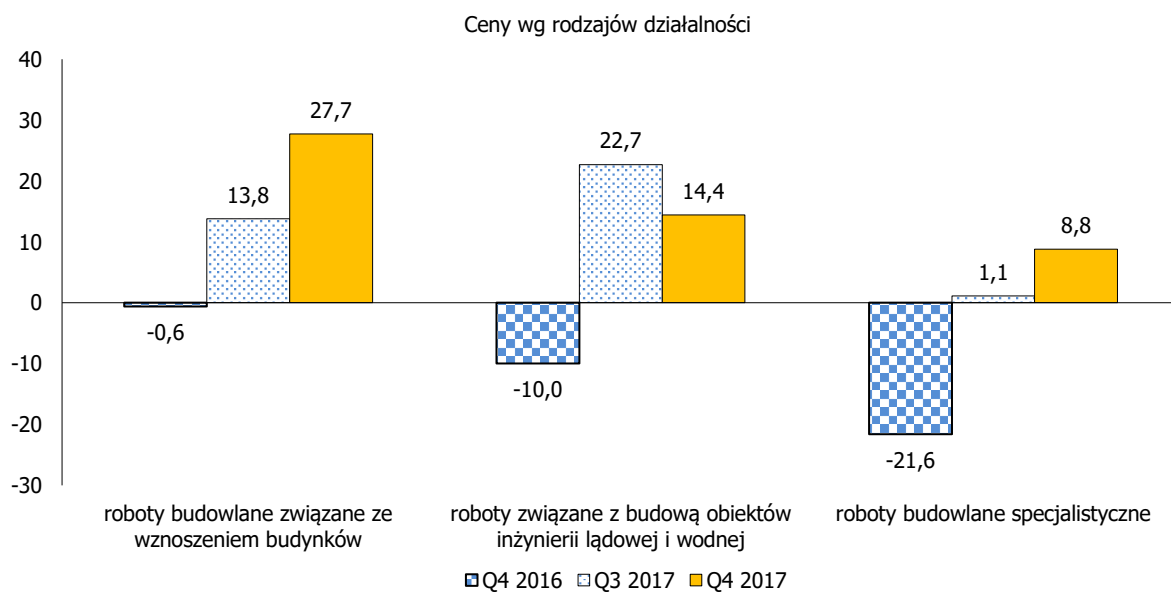
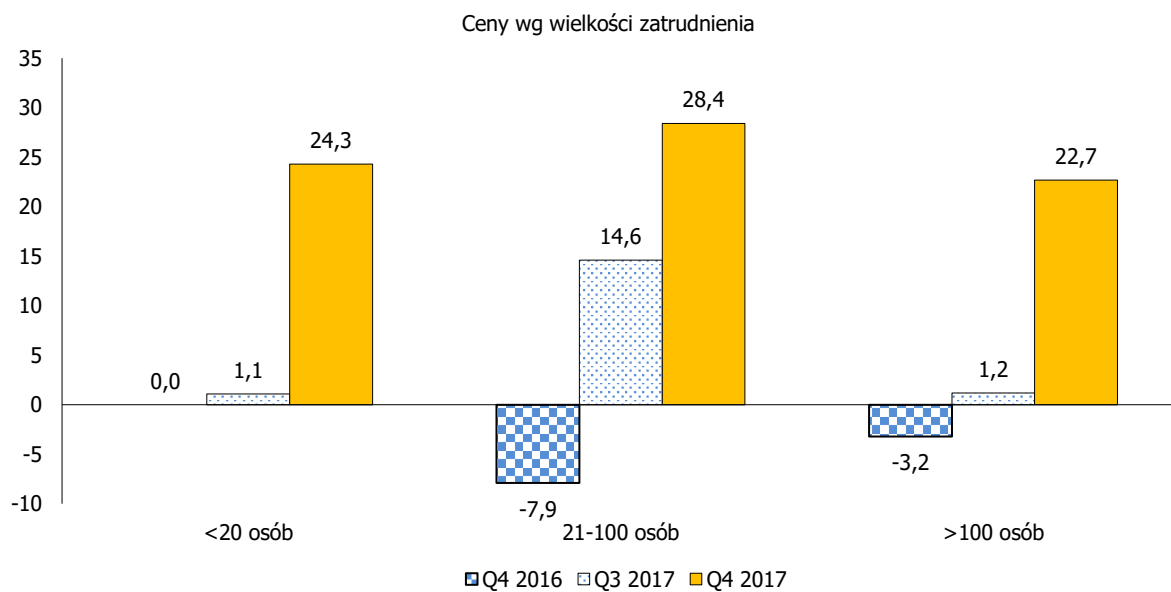
warianty odpowiedzi – odsetki	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	przewidywania
1. wzrost	7,9	26,8	17,8	15,9	35,5	25,5
2. brak zmiany	80,2	50,0	70,3	77,5	50,0	54,5
3. spadek	11,9	23,2	11,9	6,6	14,5	20,0
saldo (1.-3.)	-4,0	3,6	5,9	9,3	21,0	5,5

CENY USŁUG BUDOWLANYCH

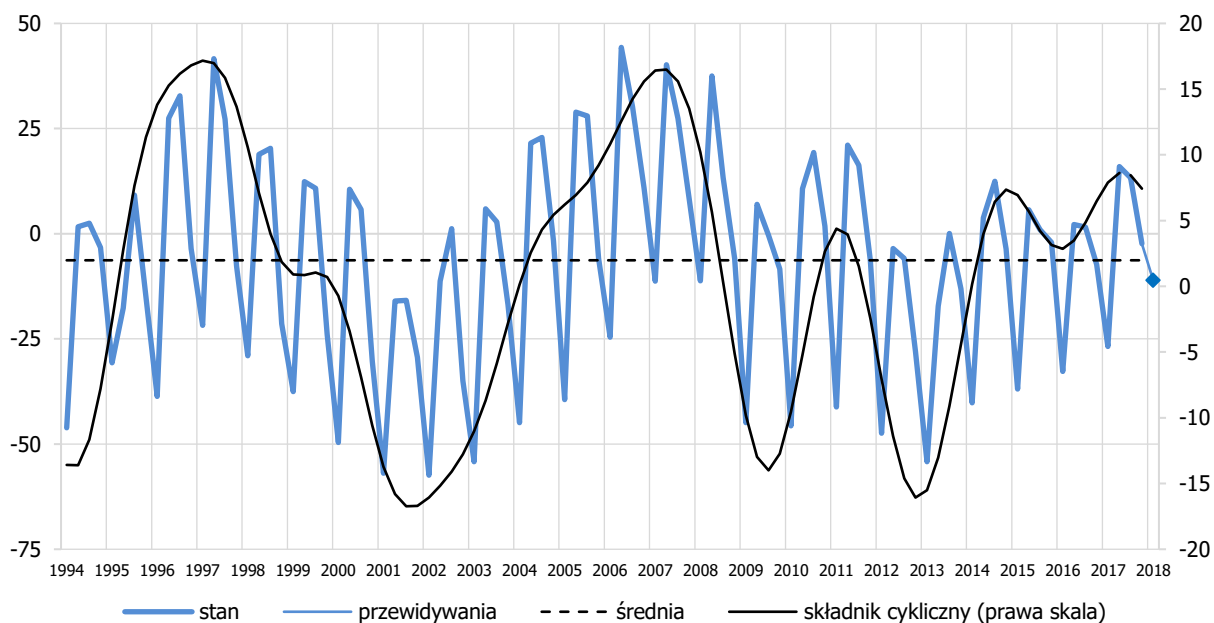

warianty odpowiedzi – odsetki	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	przewidywania
1. wzrost	5,7	2,9	12,5	18,0	23,2	22,9
2. brak zmiany	79,3	82,7	77,2	75,7	72,7	67,5
3. spadek	15,0	14,4	10,3	6,4	4,0	9,6
saldo (1.-3.)	-9,3	-11,5	2,2	11,6	19,2	13,3

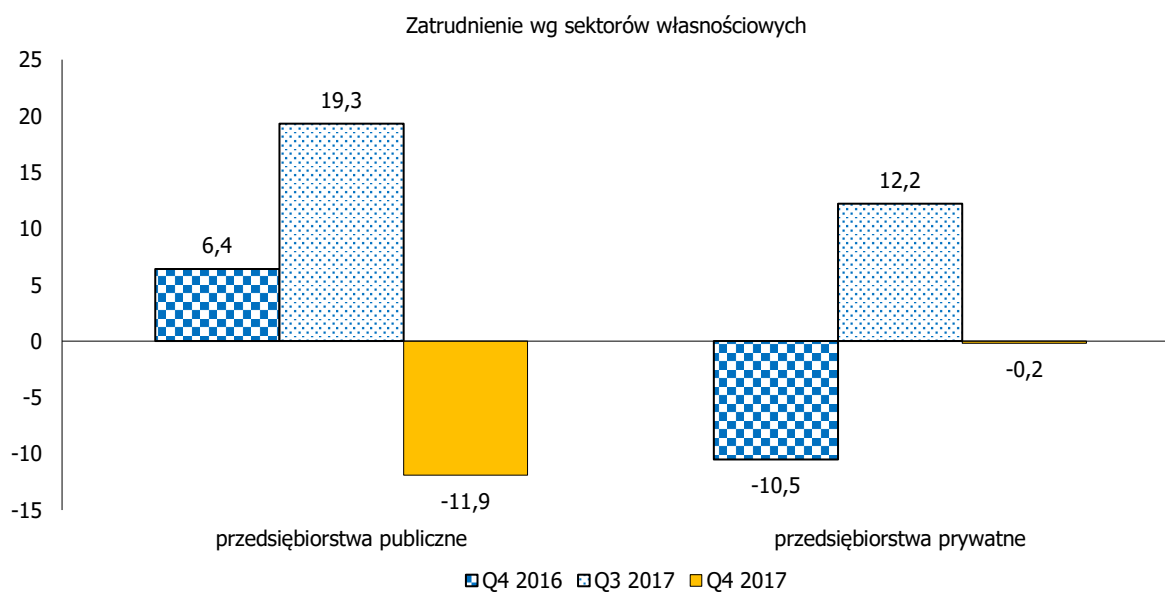

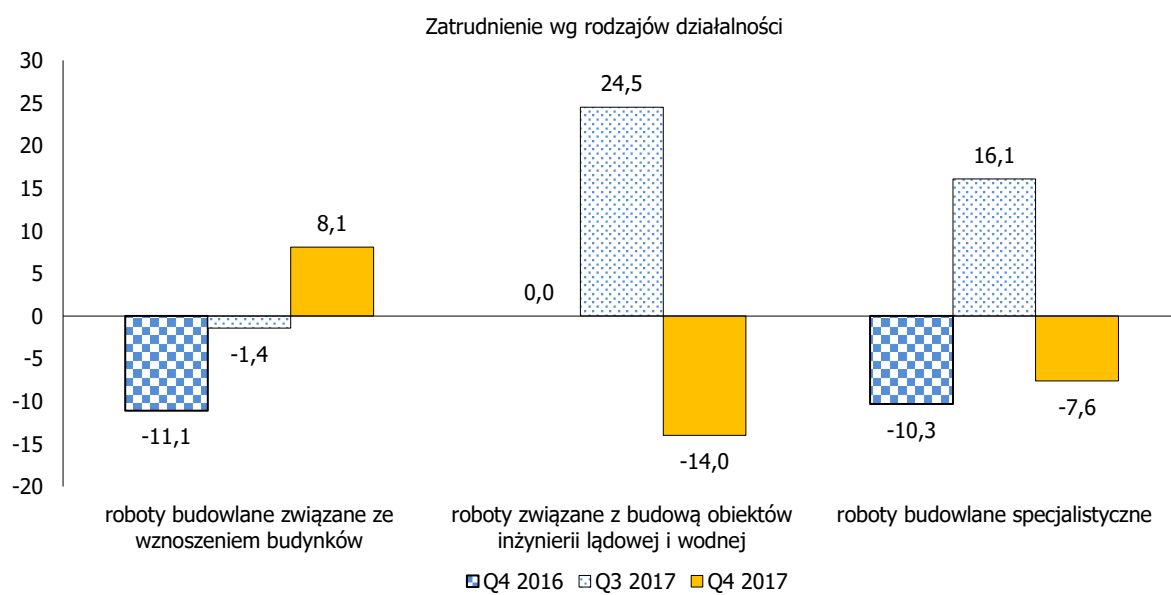
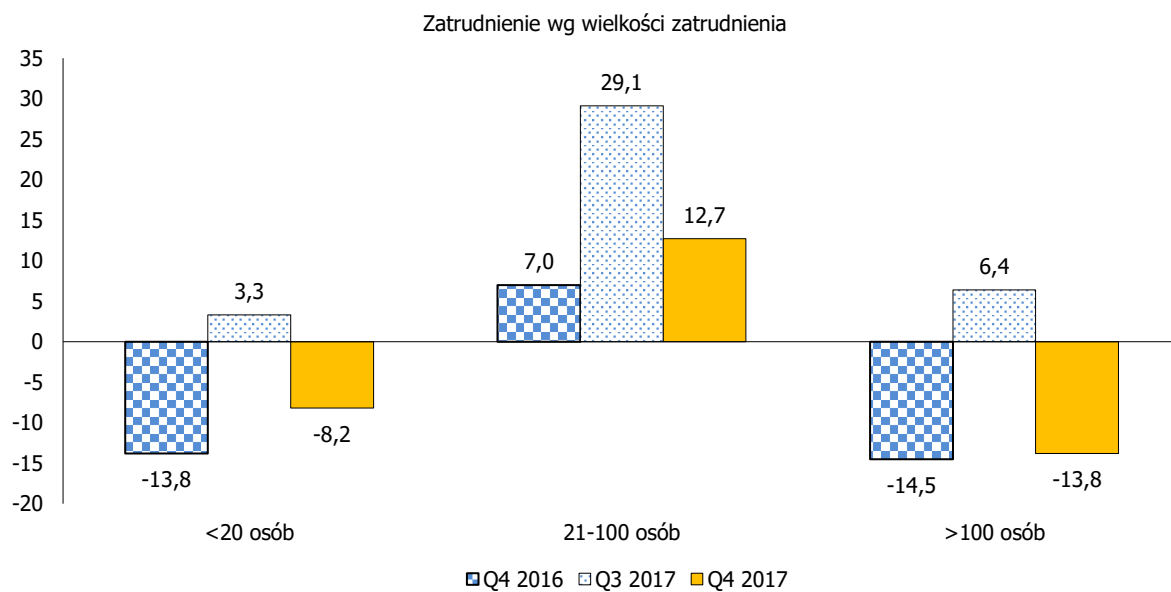

ZATRUDNIENIE

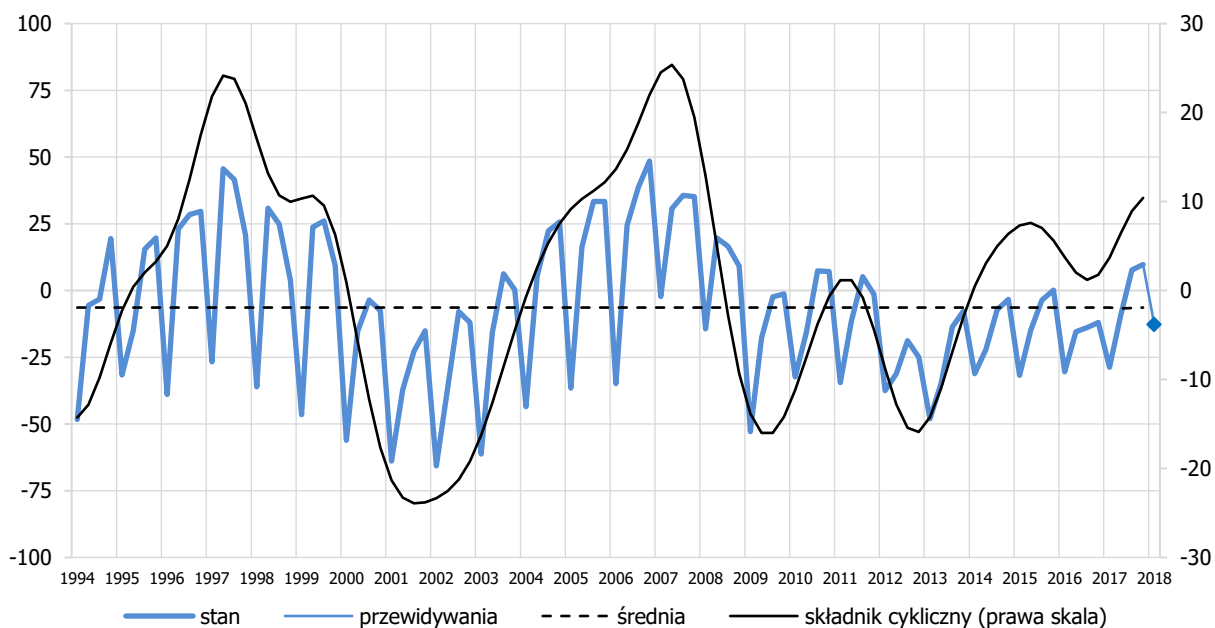

warianty odpowiedzi – odsetki	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	przewidywania
1. wzrost	13,6	7,9	30,9	29,3	19,8	10,8
2. brak zmiany	65,6	57,4	54,2	54,7	58,0	67,4
3. spadek	20,9	34,7	14,9	16,0	22,2	21,9
saldo (1.-3.)	-7,3	-26,8	16,0	13,3	-2,4	-11,1

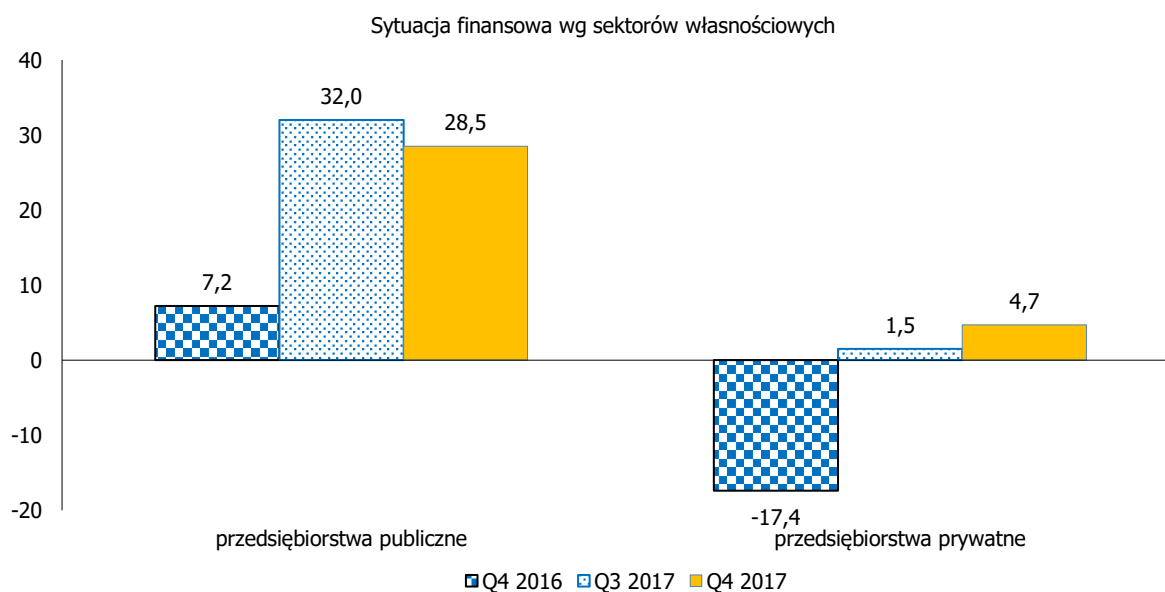

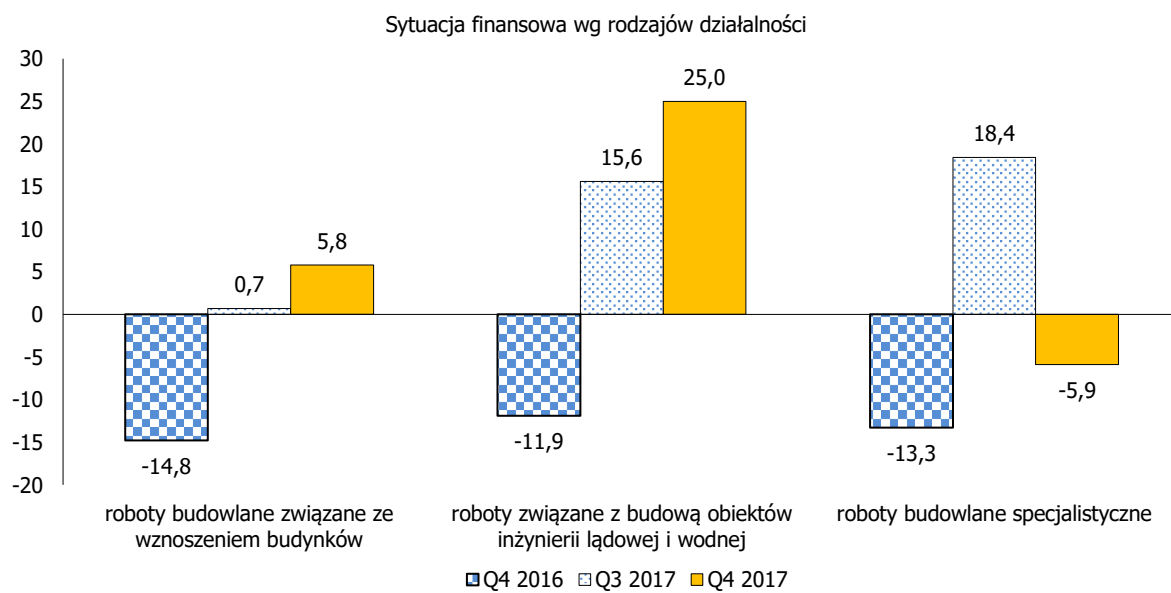
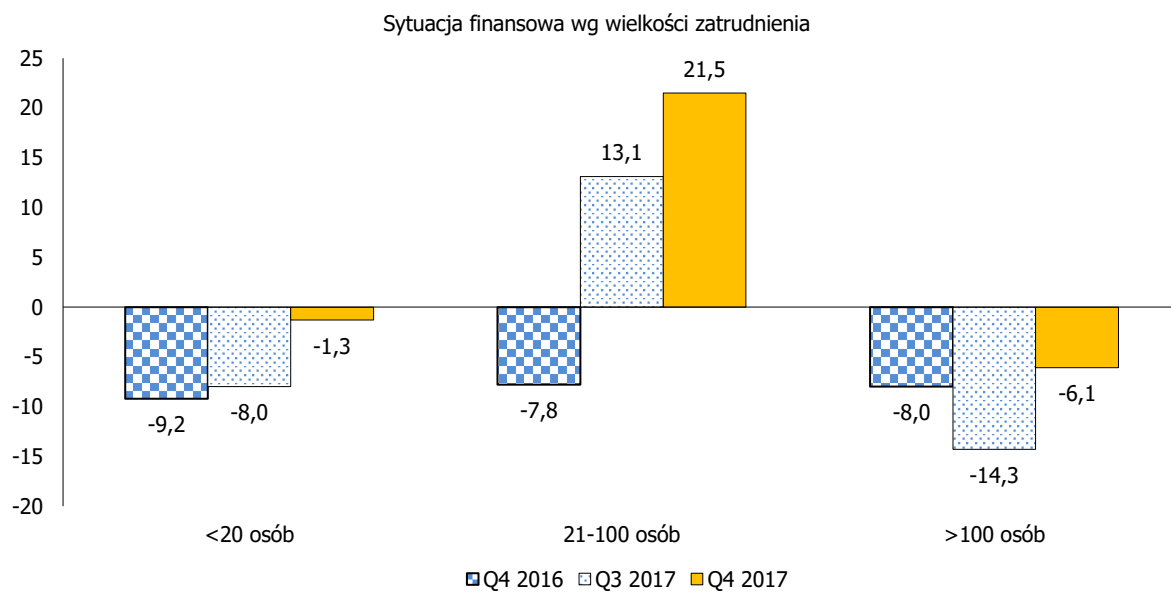

SYTUACJA FINANSOWA

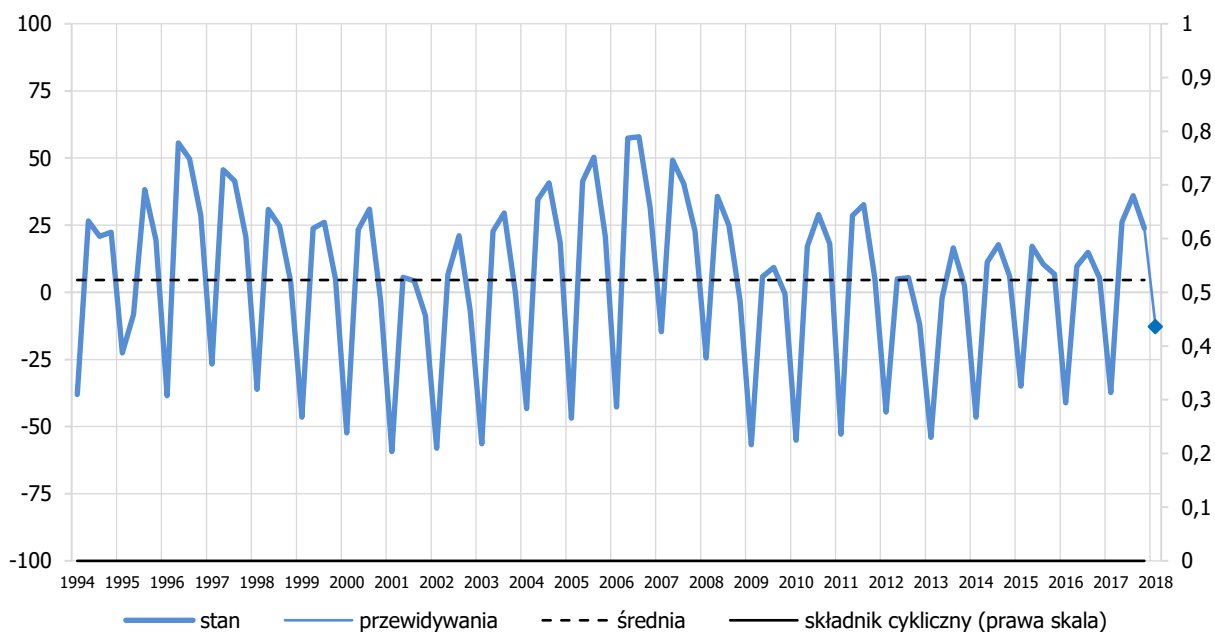

warianty odpowiedzi – odsetki	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	przewidywania
1. poprawa	12,7	5,2	14,9	22,5	23,6	17,0
2. brak zmiany	62,6	60,9	60,9	62,7	62,6	53,2
3. pogorszenie	24,7	33,9	24,2	14,8	13,8	29,8
saldo (1.-3.)	-12,0	-28,7	-9,3	7,7	9,8	-12,8

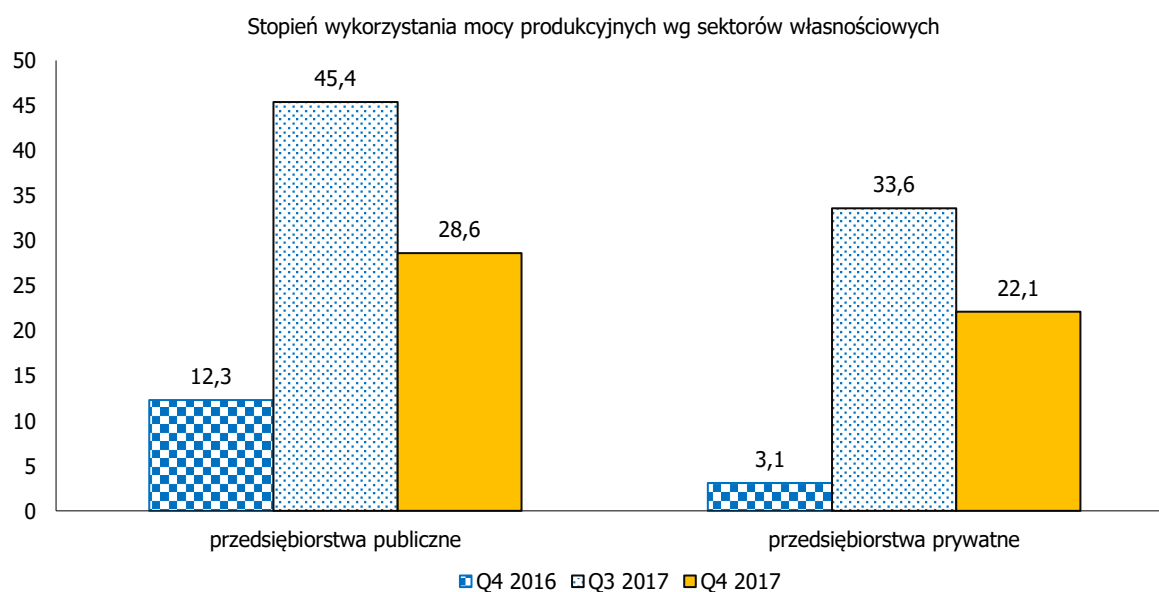

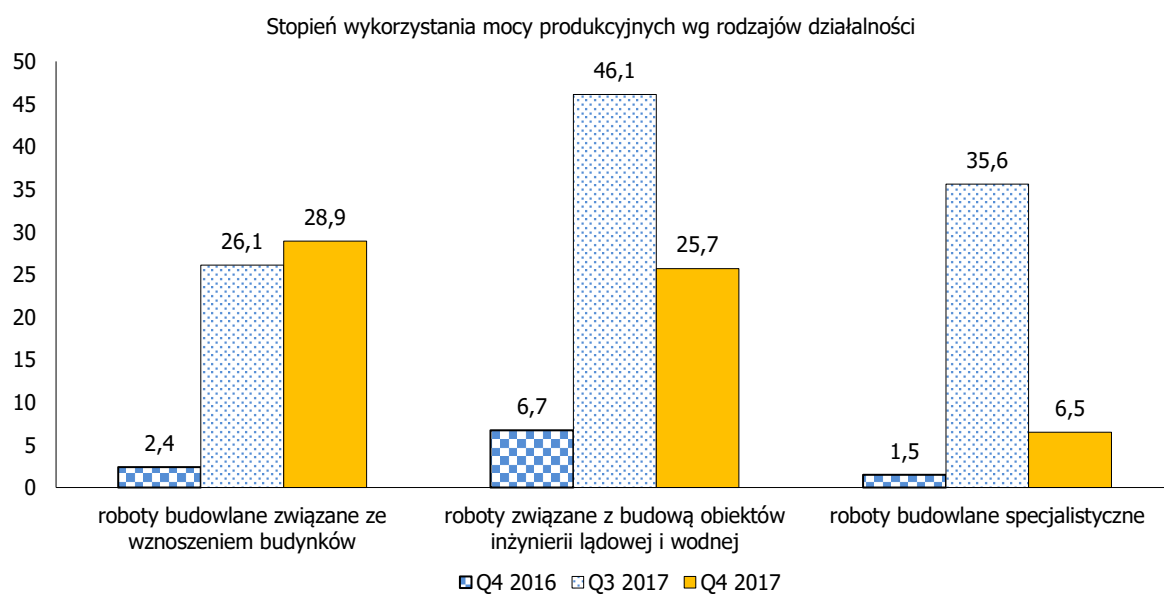
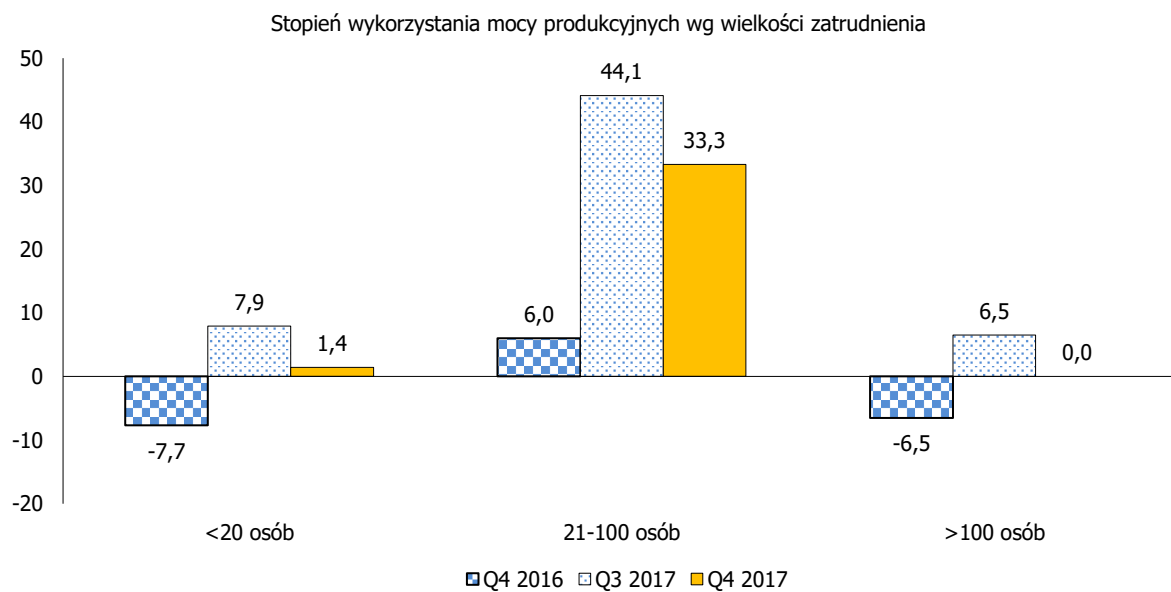

STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MOCY PRODUKCYJNYCH

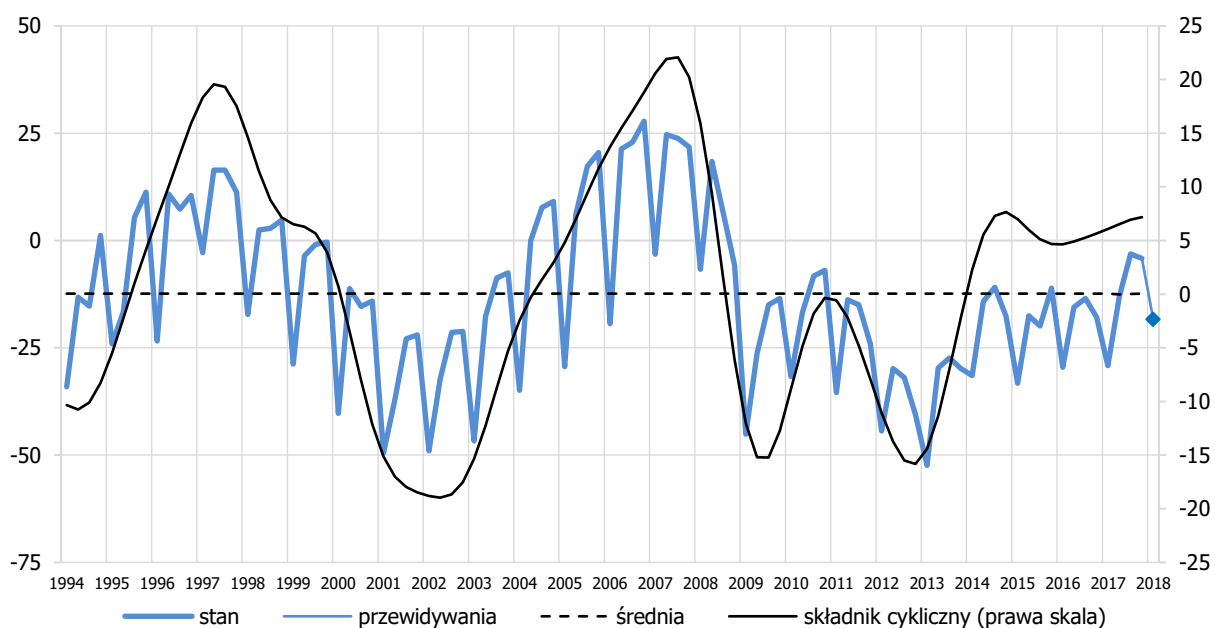

warianty odpowiedzi – odsetki	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	przewidywania
1. wzrost	21,9	5,3	38,7	41,7	34,5	16,0
2. brak zmiany	61,7	52,1	48,8	52,5	54,8	55,2
3. spadek	16,5	42,6	12,5	5,7	10,7	28,8
saldo (1.-3.)	5,4	-37,3	26,2	36,0	23,8	-12,8

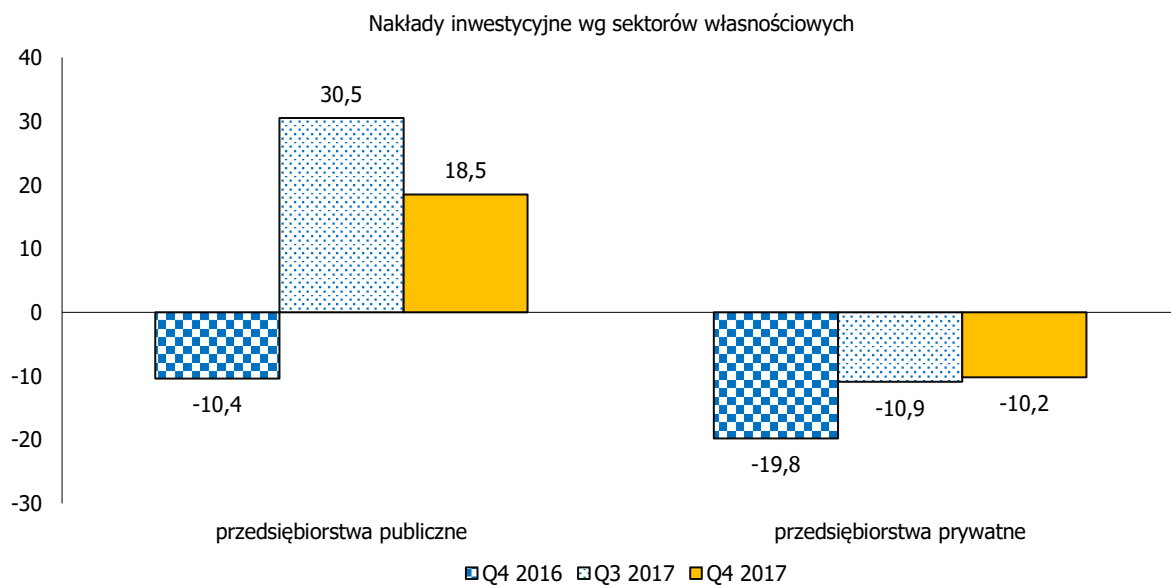

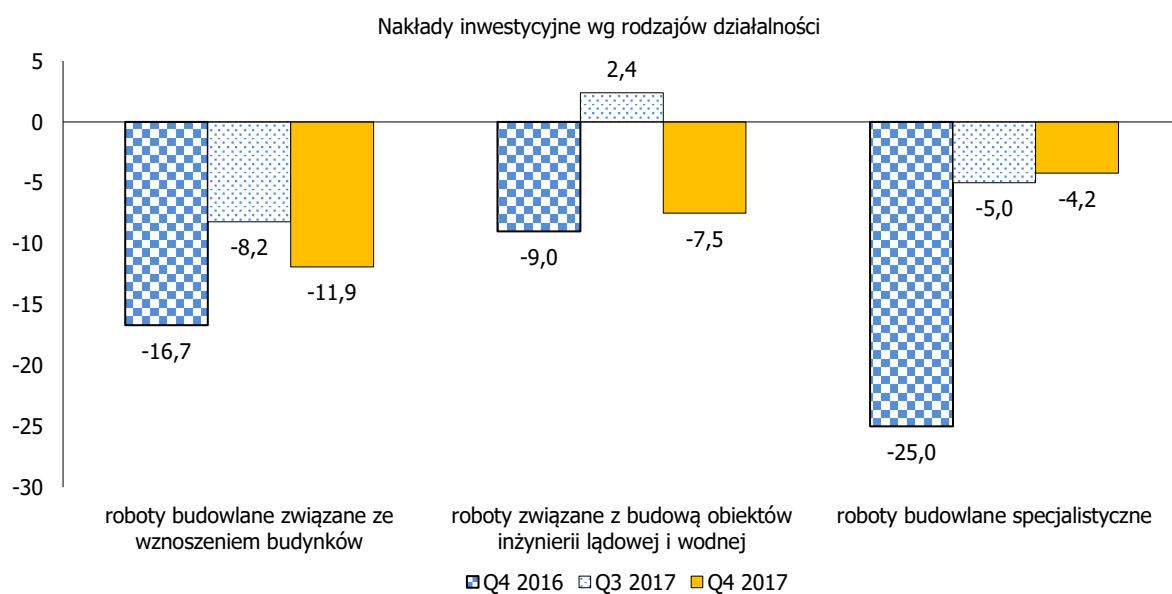
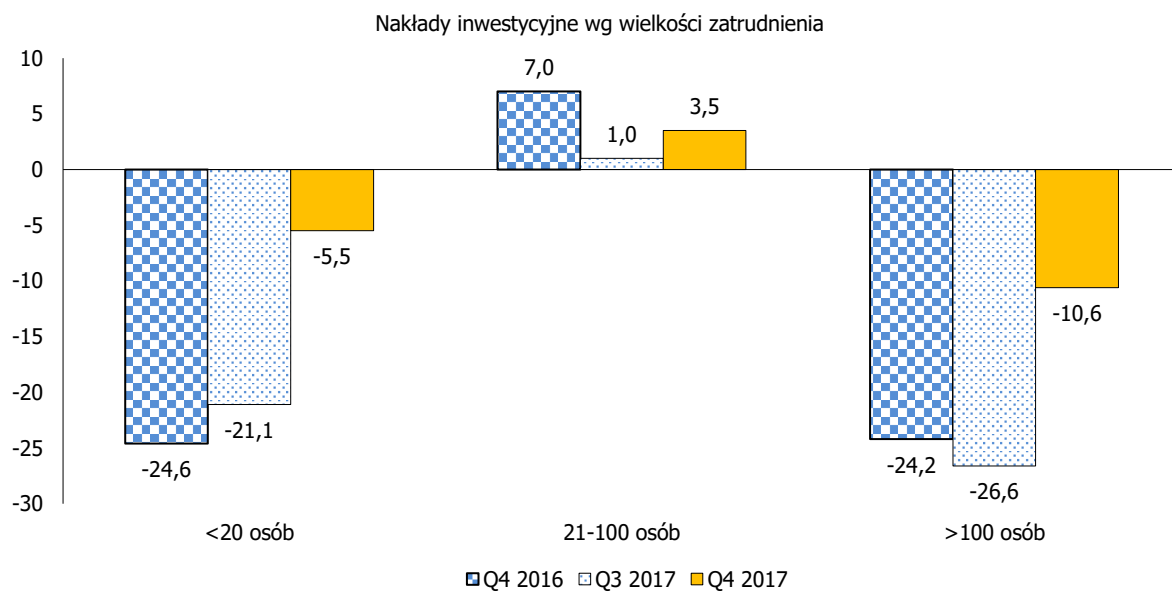

NAKŁADY INWESTYCYJNE

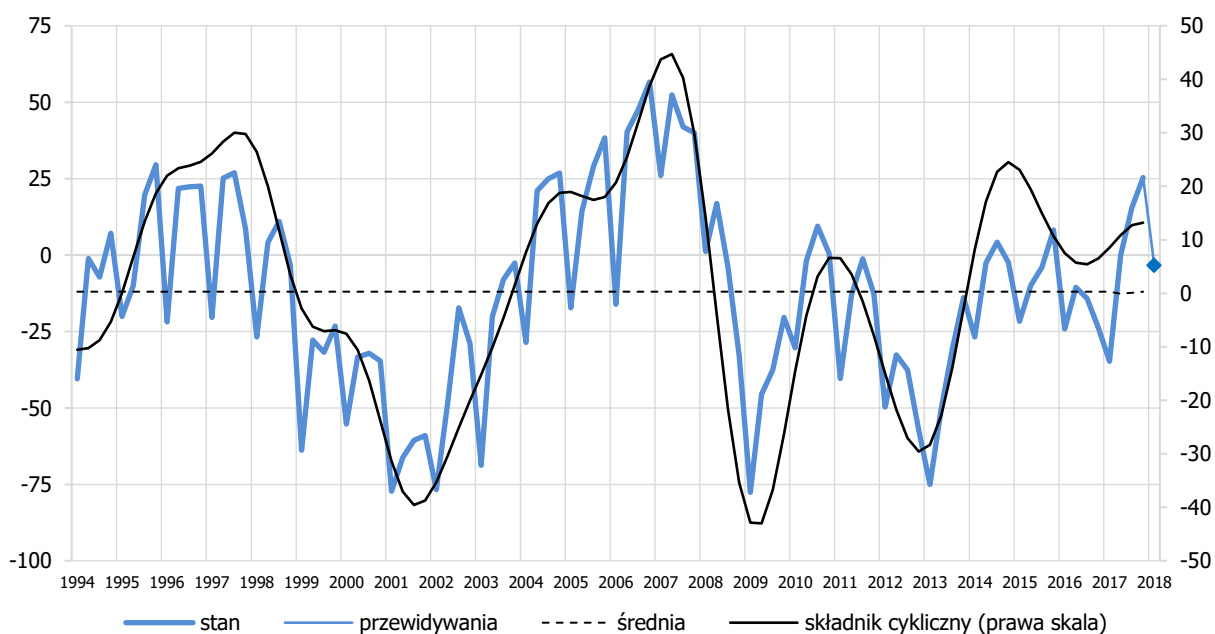

warianty odpowiedzi – odsetki	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	przewidywania
1. wzrost	11,8	6,0	14,9	13,9	16,1	9,6
2. brak zmiany	58,6	58,8	57,2	69,1	63,5	62,5
3. spadek	29,7	35,2	27,9	17,0	20,3	28,0
saldo (1.-3.)	-17,9	-29,2	-13,0	-3,1	-4,2	-18,4

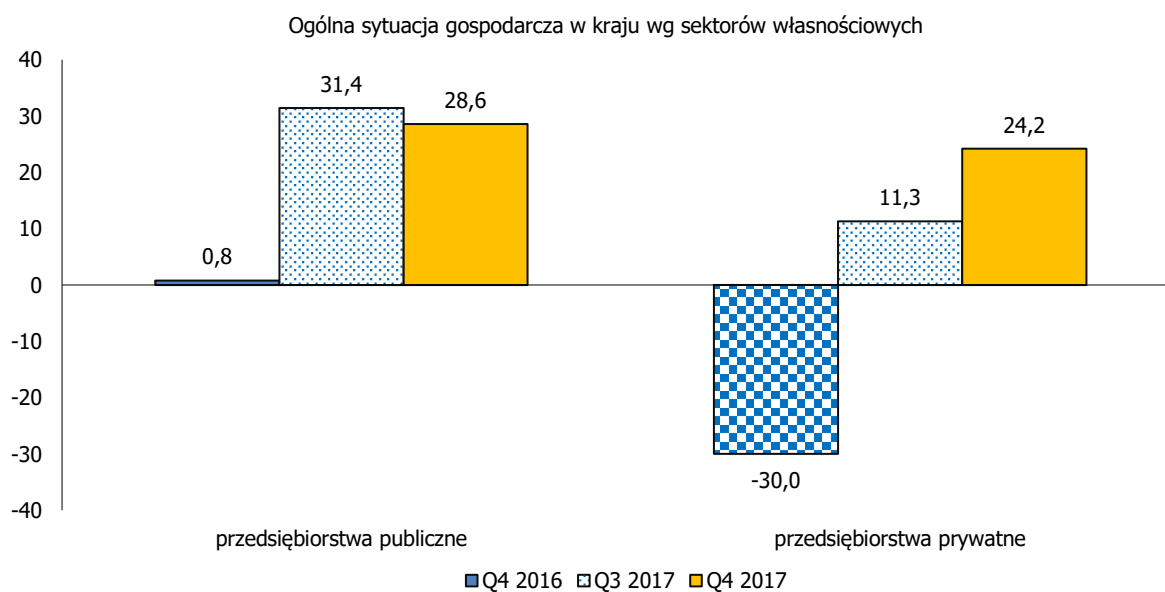

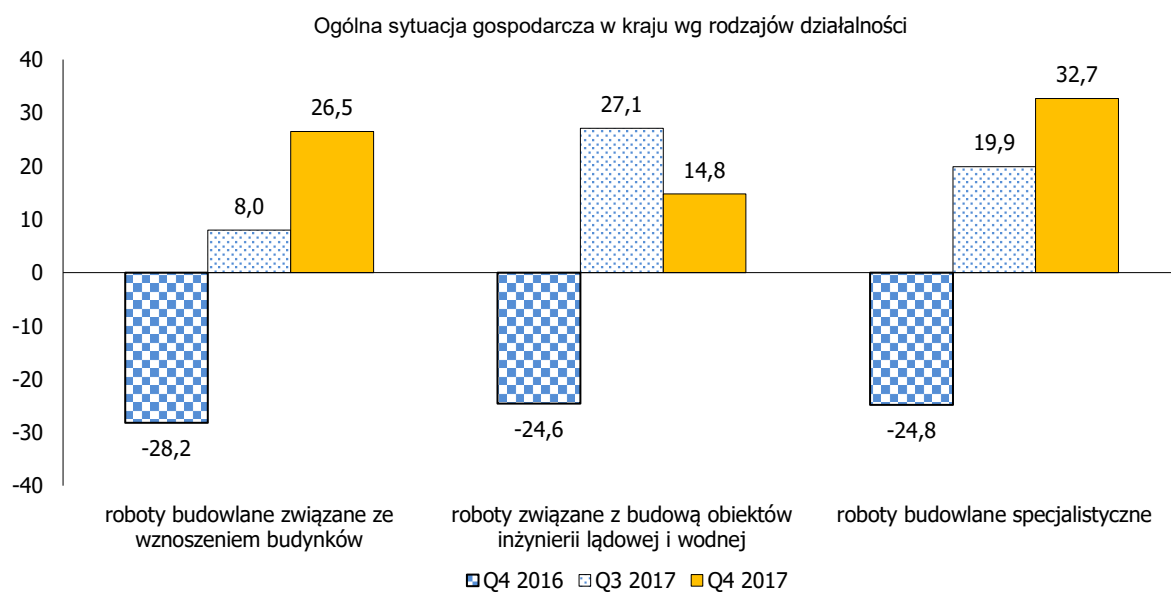
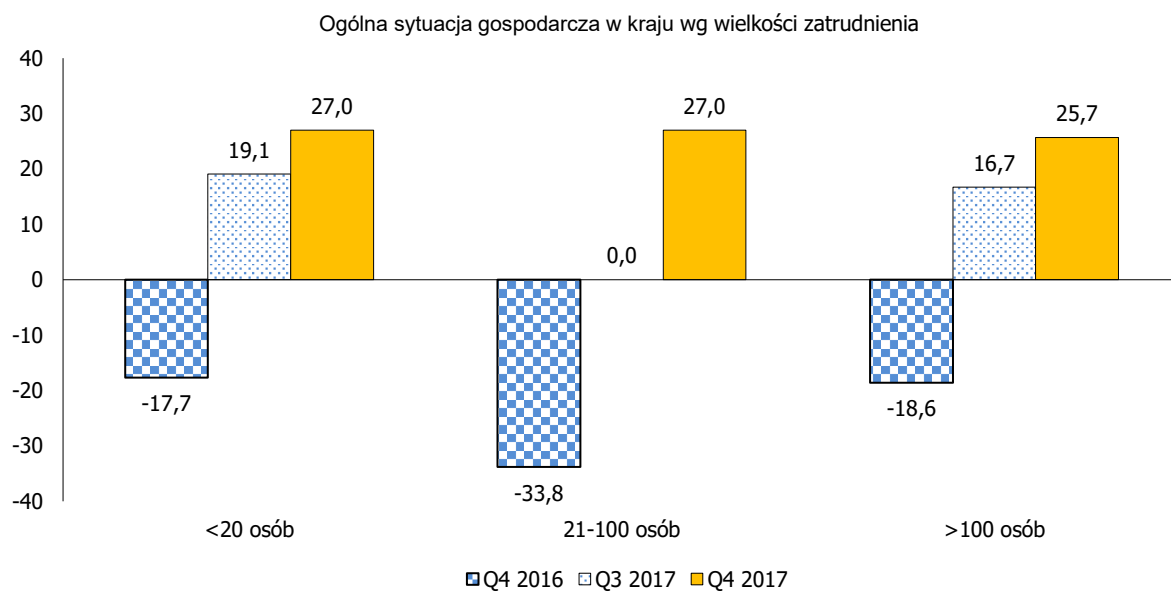

OGÓLNA SYTUACJA GOSPODARCZA W KRAJU

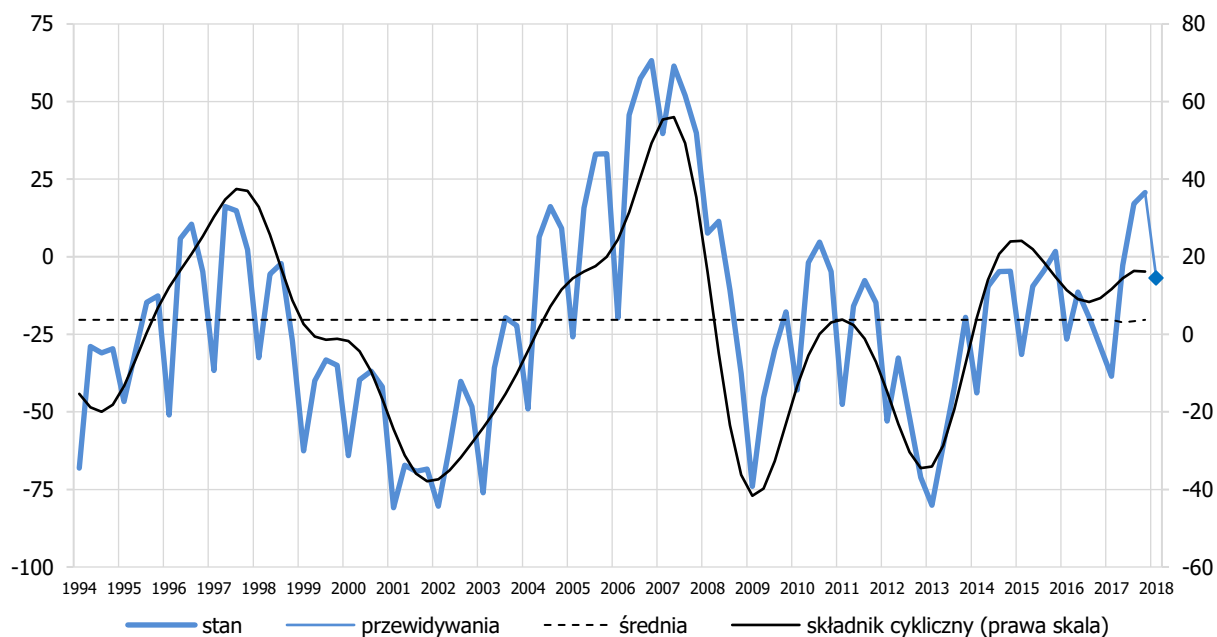

warianty odpowiedzi – odsetki	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	przewidywania
1. poprawa	9,0	1,9	17,8	27,0	31,8	12,8
2. brak zmiany	58,3	61,5	64,3	61,5	61,8	71,1
3. pogorszenie	32,7	36,6	17,8	11,5	6,4	16,2
saldo (1.-3.)	-23,7	-34,7	0,0	15,5	25,4	-3,4

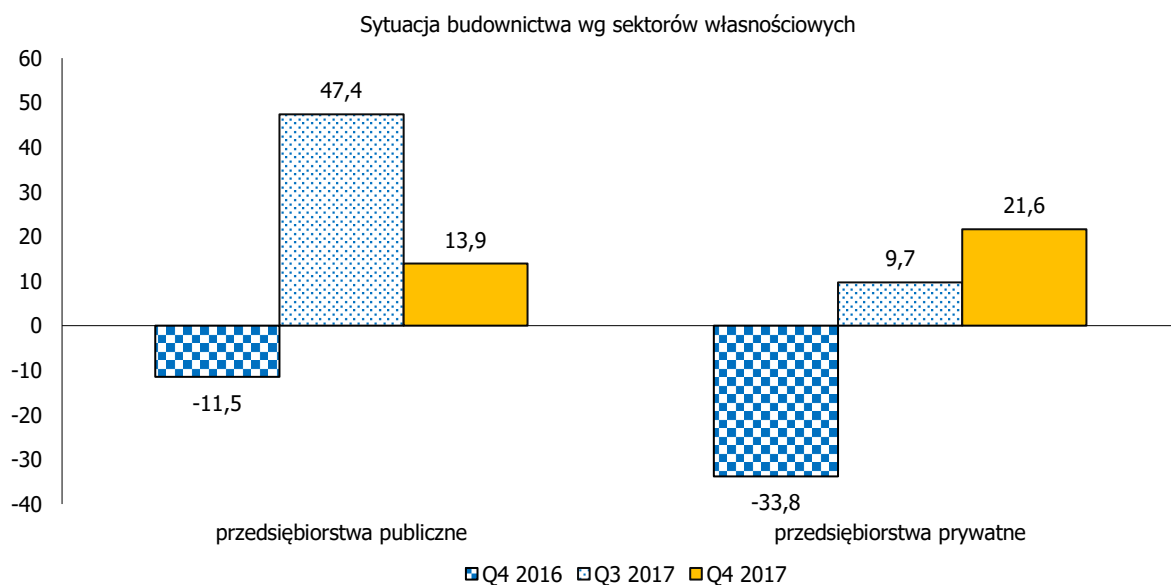

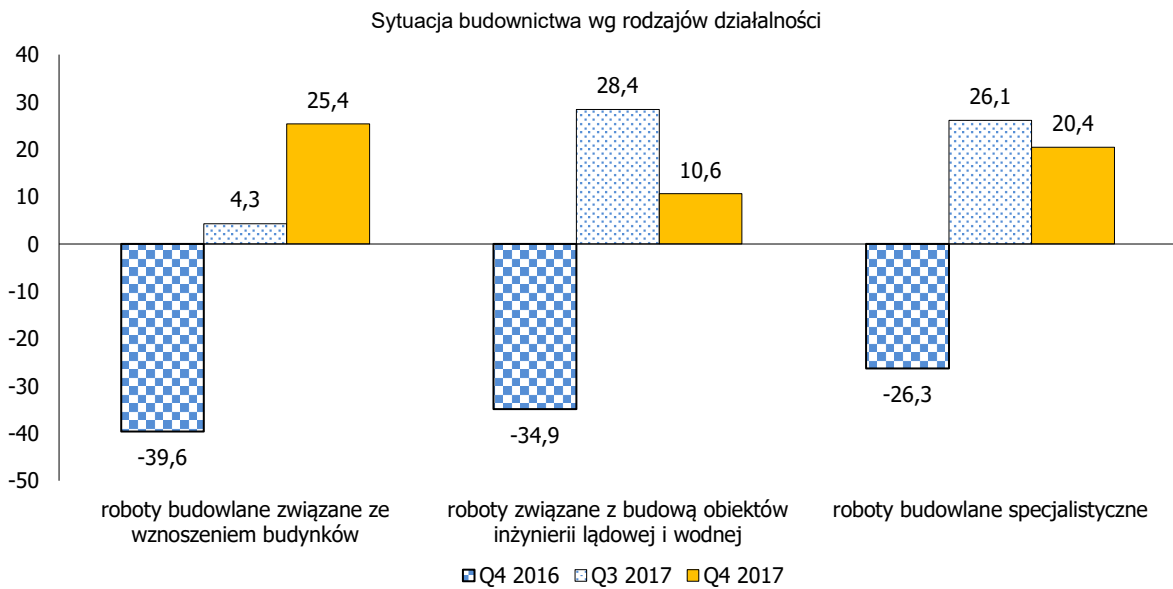
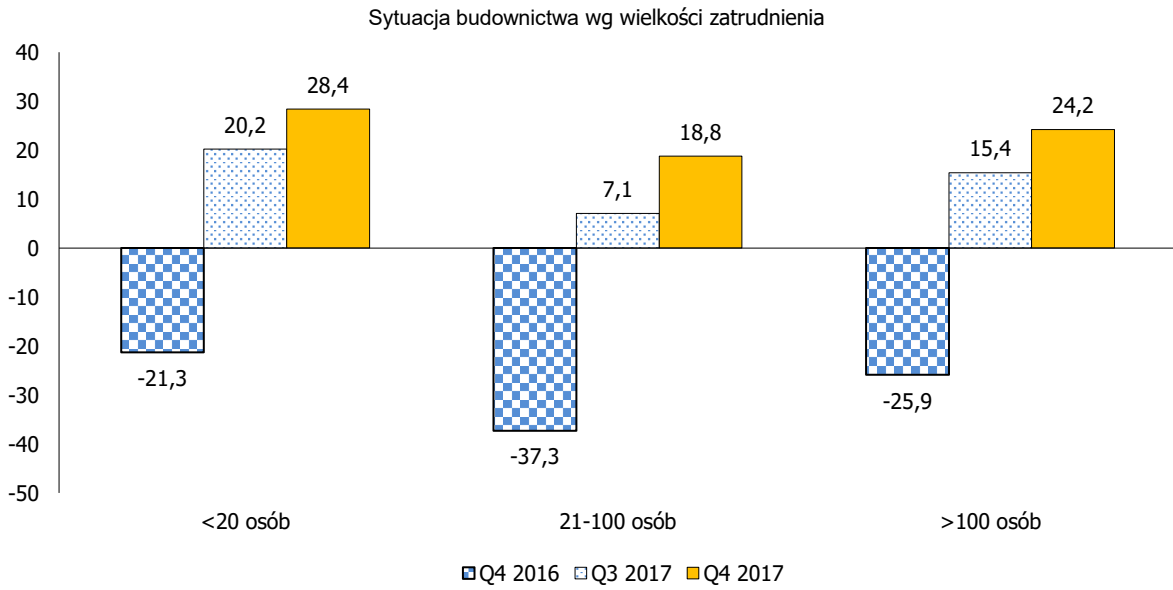

SYTUACJA BUDOWNICTWA

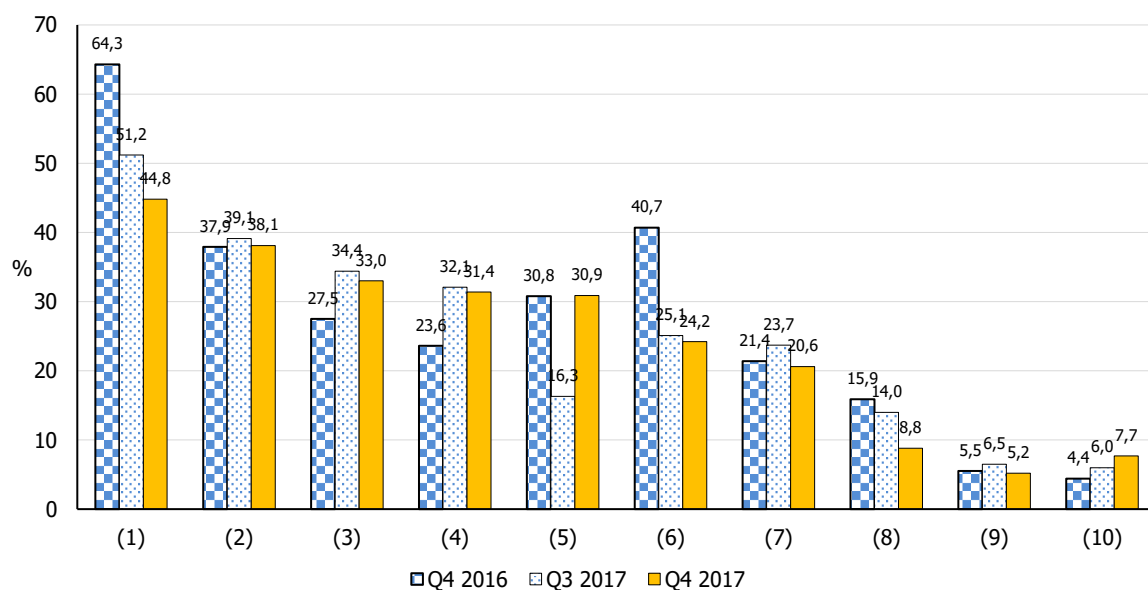

warianty odpowiedzi – odsetki	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	przewidywania
1. poprawa	9,5	4,8	20,1	31,9	31,8	15,6
2. brak zmiany	52,0	52,0	57,0	53,2	57,1	61,8
3. pogorszenie	38,5	43,3	22,9	14,8	11,1	22,5
saldo (1.-3.)	-29,0	-38,5	-2,8	17,1	20,7	-6,9

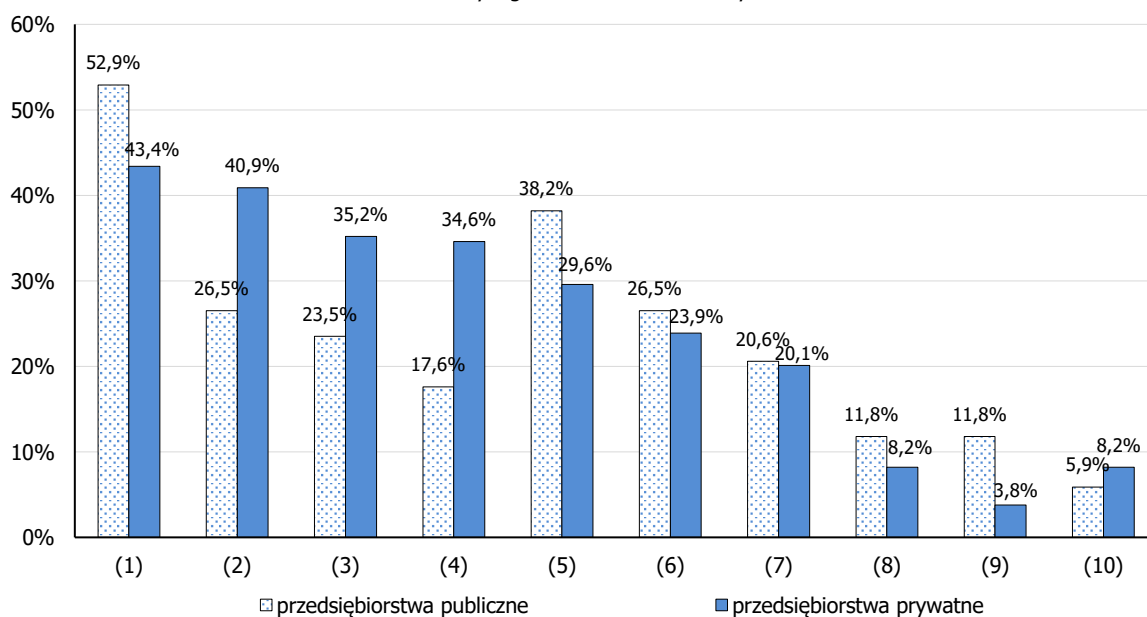

BARIERY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ

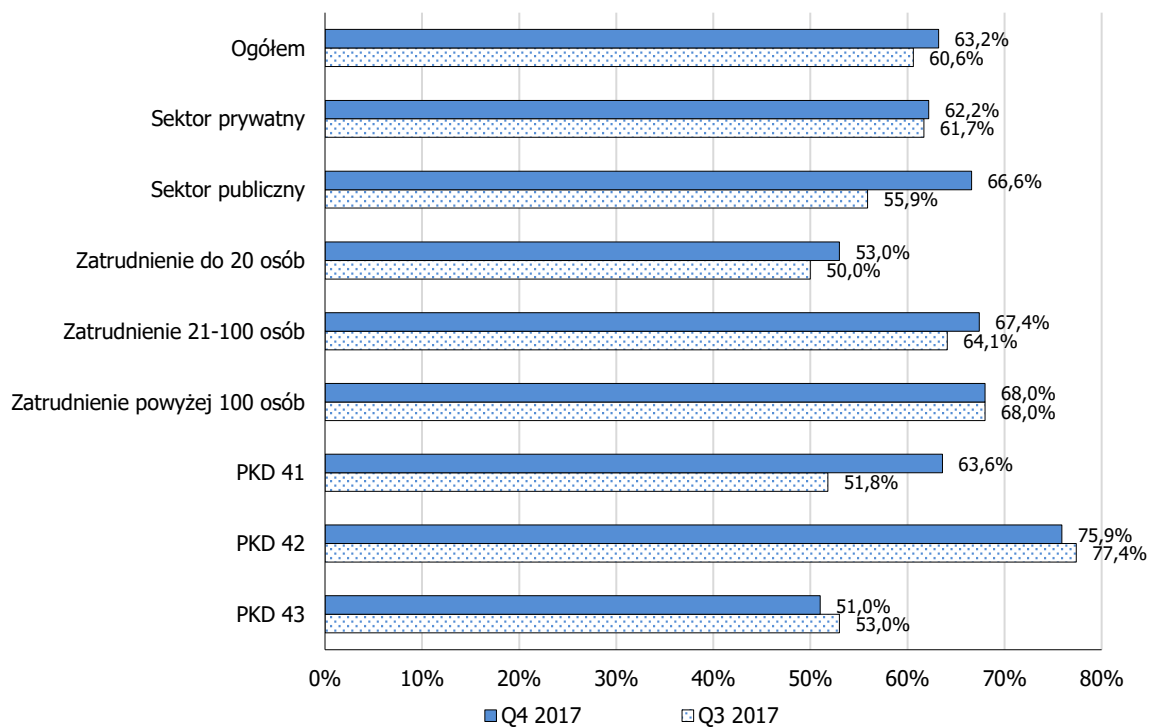

- (1) konkurencja wewnątrz gałęzi
- (2) obciążenia podatkowe
- (3) niestabilność przepisów prawnych
- (4) zatory płatnicze
- (5) niekorzystne warunki pogodowe
- (6) ceny surowców i materiałów
- (7) niedostateczny popyt
- (8) trudności w uzyskaniu kredytu
- (9) nie ma barier
- (10) inne

Bariery wg sektorów własnościowych

Częste lub bardzo częste trudności ze znalezieniem pracowników
o wysokich kwalifikacjach

Częste lub bardzo częste trudności ze znalezieniem pracowników
o niskich kwalifikacjach

